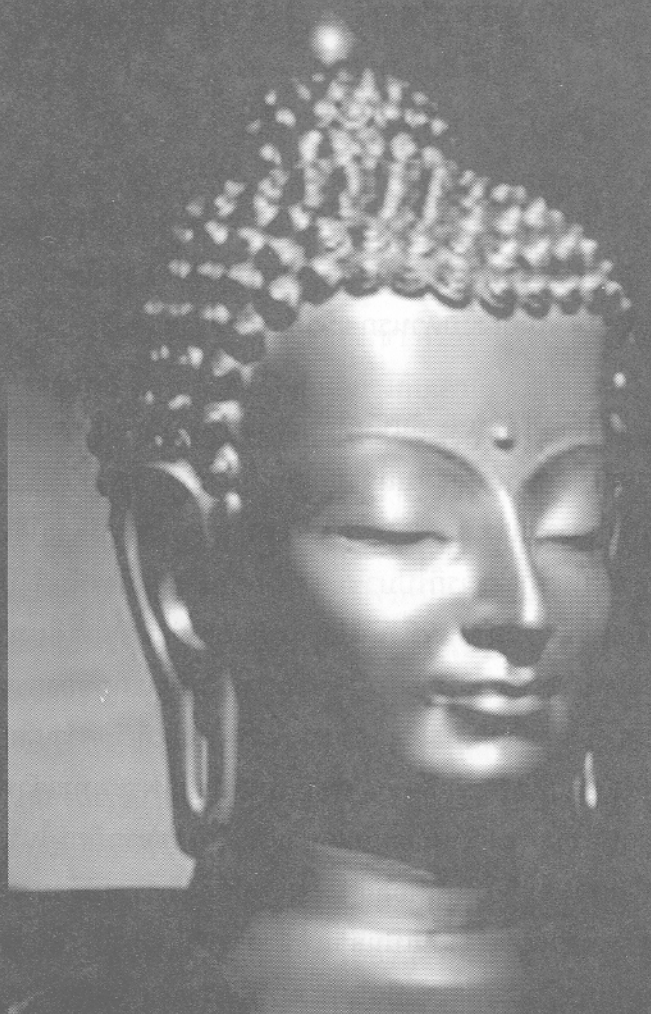

กระโถนข้างธรรมาสัน

คนที่ทรงกรรมฐาน ๔๐ อภิญญา ๕ สมบัติ ๘ หรือวิชา ๒ ห่างนรกแค่
ขอบนิ้วกั้น กั้นแบบนี้ไม่ใช่กันอย่างนี้ แล้วของเราเองแต่มนมยิทินี่
มันคงจะห่างซึกแค่นี้...ตายแห้งๆ เลย เพราะฉะนั้นตั้งหน้าตั้งตาคว้า
อารมณ์พระอรียเจ้าไว้ก่อน ประกันความเสี่ยงไว้ก่อนปิดอบายภูมิ
ไว้ก่อน อย่างน้อยๆ ตายก็อย่าให้มันขาดทุน

๗ ๗ ๗ ๗ ๗ ๗

กระโถนข้างธรรมาสัน

ฉบับที่ ๑๔ เดือนเมษายน พุทธศักราช ๒๕๔๘

สนทนากับพระเล็ก สุธมฺมปญฺโญ

เดือนสิงหาคม ๒๕๔๔

ณ บ้านอนุสาวรีย์ฯ

ถาม : สมัยก่อนมีพระภิกษุณีรูปหนึ่งนะครับ ได้ถูกคนคนข่มขืนตามเนื้อเรื่องกล่าวไว้ หลังจากที่ได้ทำอนันตริยกรรมแล้ว ถูกธรณีสูบแผ่นดินแยกออกแล้วตกลงในอเวจีมหานรก อยากจะถามว่านรกจริง ๆ อยู่ใต้ดินหรือเปล่า ?

ตอบ : ไม่ได้อยู่ใต้ดินนะ อันนั้นคือนันทมานพ นันทมานพนี่จริง ๆ แล้วเขาเป็นคนที่แอบรักนางอุบลวรรณาเถรีมาก่อน คราวนี้นางอุบลวรรณาเถรีท่านสร้างบารมีเอาไว้มาก ในเมื่อท่านสร้างบารมีเอาไว้มาก ท่านก็เบื่อหน่ายในวิภวสงสารก็ไปบวชจนกลายเป็นภิกษุณีอรหันต์ เป็นผู้เลิศในทางมฤตยูด้วย แล้ววันหนึ่งนันทมานพนี่แอบซ่อนอยู่ใต้เตียงเวลาท่านออกบิณฑบาต พอกลับเข้ามาก็ข่มขืนท่านลักษณะกฎของกรรมนี้บพมันจะบดบังขึ้นมาถึงมฤตยูมีอะไรขนาดนั้นก็ตามมันก็เรียกว่าผลไม่ได้ดูไม่ได้อะไรอันตรายก็เกิดขึ้น ตรงนี้เป็นเหตุให้พระพุทธเจ้าท่านบัญญัติไว้ข้อหนึ่งว่าห้ามภิกษุณีอยู่ในเสนาสนะที่ปราศจากภิกษุในขณะเดียวกันก็ห้ามร่วมอยู่กับภิกษุคือน้อย ๆ ก็ต้องมีพระอยู่ด้วย อยู่ในเขตบริเวณวัดเดียวกันแต่ต่างกันเป็นส่วนหนึ่งต่างหากออกไป เพื่อว่าคนจะได้ไม่ได้แอบทำร้ายได้ คราวนี้ที่นันทมานพพอเขาทำกรรมหนักขนาดนั้นพอเขาก้าวลงเตียงมาแผ่นดินมันแยก ก็ตกลงไปลักษณะเหมือนอย่างกับว่าแผ่นดินไหว แล้วแผ่นดินมันแยกออกแล้วหนีเขาตาย ไม่ได้ตก

นรกในลักษณะที่ว่าลงไปนรกอยู่ใต้ดิน แต่ว่าพอเขาตายจิตเขาลงอเวจีมหานรกไป

ถาม : ที่สามเหลี่ยมเบอร์มิวด้าที่อเมริกาครับ มีเครื่องบินหรือว่าเรือหายไปหลายลำแล้วเขามักบอกว่าบางคนก็กลับมาอีกบอกว่ายลุดไปอีกมิติหนึ่ง อันนี้จริงเท็จแค่ไหน ?

ตอบ : จริงแท้อย่างไรไม่รู้ แต่ที่รู้มาส่วนหนึ่งก็คือว่าตรงจุดนั้นมันจะมีมนุษย์ต่างดาวมาทดลองอาวุธของเขา หรือว่ามาจับคนไปเพื่อที่จะเอาไปตรวจสอบเอาไปทดลองเหมือนอย่างกับเอาสัตว์ไปทดลองอย่างนั้นนะ แต่ว่ามีหลายครั้งที่เขาทดลองเสร็จแล้วเขารีบเอามาคืน วิทยากรเขา ก้าวหน้ามาก บางดวงดาวนี้ส่งหน้าเราเป็นแสน ๆ ปี เขาถึงขนาดเครื่องเขาตรวจสอบได้ว่ามนุษย์เต็มไปด้วยความโลภ เขาเลยต้องรีบเอามาคืน สะใจมาก แล้วขณะเดียวกันบางพวกที่เขามานะเขามาทดลองอาวุธของเขา ไล่พวกทดลองอาวุธนี้โหดไปหน่อยเพราะว่าอาวุธรังสีของมันนี่อย่างเรือสร้างด้วยโลหะลำโต ๆ มันฉายแวบเดียวกลายเป็นไอเลย ไล่พวกนั้นไม่ได้แต่เรือหายไปอย่างเดียวคนตายด้วย แต่ถ้าพวกที่โดนจับไปทดลองถึงเวลาแล้วเขาเอามาคืน ถ้าถึงเวลาเอามาคืนเขาคิดว่าเขาหลุดไปอยู่อีกมิติหนึ่ง

ถาม : หลวงพ่อฤๅษีได้อธิบายถึงปฏิปทาเรื่องปฏิปทาท่านผู้เฒ่า ท่านบอกว่าได้พบหลวงพ่อนิยม เมื่อวันแรกที่ได้ทำการสอนกรรมฐาน ท่านบอกว่าได้พบหลวงพ่อนิยมในห้องและมีแสงสว่างเหมือนมิดไฟเป็นสิบลีบดวง แล้วหน้าตาของหลวงพ่อนิยมเปลี่ยนไปเหมือนคนยังหนุ่มวัยกว่าที่พบครั้งแรกเป็นเพราะอะไรครับ ?

ตอบ : พระท่านสงเคราะห์ลักษณะนั้นแปลว่าพระท่านคุมอยู่ เวลาพระท่านคุมลงมาบ้างที่เปลี่ยนหมดของหลวงพ่อนี้สังเกตได้เลย ใครถ่ายรูปไว้บ่อยๆ จะเห็น บางทีก็สีหนึ่ง บางทีก็อีกสีหนึ่ง บางทีก็แก่เขียว บางทีก็หนุ่มฟ้อเลยนะ แต่ละครึ่งไม่เหมือนกันลักษณะเดียวกันนะ อีกองค์หนึ่งที่ชัดๆ แต่ตอนนั้นมรณะภาพไปแล้วคือหลวงพ่อดาบส หลวงพ่อดาบสที่พบท่านครั้งสุดท้ายนี้ห้องไม่ได้เปิดไฟไม่ได้อะไรกฎของท่านก็เล็กๆ นะสว่างยังกับไฟอย่างนี้ เรามองๆ เสร็จบอกโยมรีบทำบุญเถอะ ลักษณะนี้จะไปแล้ว วันที่พระสวยที่สุดมีอยู่ ๒ วัน วันที่บรรลุมรรคผลกับวันที่นิพพาน

ถาม : คำว่าบุพเพสันนิวาส ที่ท่านบอกว่าประกอบด้วย ๒ ประการ คือเคยเกือกลูกกันชาติปางก่อน และได้เกือกลูกกันชาตินี้ อยากรู้ถามว่าคนที่ต้องแต่งงานกันนั้นได้ถูกกำหนดแล้วด้วยกฎของกรรมหรือเปล่าครับ ?

ตอบ : มีทั้งเก่าแล้วก็ใหม่ ของเราคำถามเมื่อกี้นี้มันผิดนะคำว่า **บุพเพสันนิวาส** ปุบพะปุพเพคือแต่ปางก่อน สันนิวาสคืออยู่ร่วมกัน ลักษณะนี้ตัวบุญตัวบาปมีที่สร้างรวมกันมา ถ้าหากมันหลายชาติต่อหลายชาติรวมกันเวลาเจอกันปุบสัญญาเก่ามันจะกลับมา มันจะวิ่งเข้าหากันอย่างกับแม่เหล็กดูดเศษเหล็กเลย ที่เขาเรียกว่ารักแรกพบอะไรนั้นนะ ถ้าเป็นพวกนี้แหละลึกกันไม่พ้นถึงเวลาต้องแต่งงานแน่ แต่ว่าอีกประเภทหนึ่งที่เราเรียกกันว่าเกือกลูกกันในปัจจุบันนั้นก็ถือว่าสงเคราะห์ช่วยเหลือกันในชาตินี้ มันเป็นการสร้างกรรมใหม่ บุพเพสันนิวาสนั้นกรรมเก่าว่าทั้ง ๒ ประเภทถ้าหากว่าเกือกลูกกันในปัจจุบันพอเห็นออกเห็นใจก็แต่ง

กันเป็นเนื้อคู่กันไป ทั้ง ๒ ประการมันมีทั้งเก่าแล้วก็ใหม่ถ้าบุพเพสันนิวาสนี้เป็นเก่า ถ้าเกือกลูกกันในปัจจุบันนี้ใหม่เริ่มต้นนับหนึ่ง

ถาม : ก็คือเปลี่ยนแปลงได้ ?

ตอบ : เปลี่ยนแปลงได้ไม่มีปัญหาอะไร เพราะฉะนั้นถ้าใครบอกไม่มีคู่อย่าไปเชื่อมั่นนะไอ้หมอดู ไม่มีคู่ก็หาในชาตินี้สิ

ถาม : ถ้าเกิดว่าเราไปชอบเขาแล้วเขาไม่ชอบเรา ?

ตอบ : ก็อย่าไปยุ่งกับมันก็หมดเรื่อง (หัวเราะ)

ถาม : ถ้าวัดไม่ได้มีเวรต่อกันใช่ไหมคะ ?

ตอบ : ก็จะไปมีอะไรละ ไม่ไปผูกพยาบาทคาดพยาเวรไม่ได้ไปสร้างกรรมใหม่อะไรมันก็ไม่มีความ

ถาม : การใช้ลูกประคำในการทำกรรมฐานใช้อย่างไรครับแล้วภาวนาว่าอย่างไร ?

ตอบ : ใช้นับ (หัวเราะ)

ถาม : คนทั่วไปทำได้มั๊ยครับ ?

ตอบ : คือถ้าหากว่าเอาตามตำราณะ ตามตำรานี้เขาจะตั้งนะโม ๓ จบ ไช้มะ แล้วก็พุทชัง ชัมมัง สังฆัง สระนังคัจฉามิ อิติปิโส สวากขาโตสุปฏิปันโน คือ เป็นการถวายบูชาต่อพระพุทธเจ้าเสร็จแล้วจะใช้คาถาหรือคำภาวนาอย่างไรค่อยใช้ตามนั้นแล้วแต่ อันนี้เท่าที่เคยใช้มานี้สารพัดคาถา ๑๐๘ เลย คือมีอยู่สมัยหนึ่งหลวงพ่อดาบสสงเคราะห์คล้ายๆกับว่าจะดึงกำลังใจของเราให้ต้องการภาวนาท่านก็จะบอกคาถาบทโน้นดีนะไอ้หนู คาถาบทนี้ดีนะไอ้หนู เอาไปภาวนานะลูกนะให้เวลา ๓ เดือน อย่าลืมรักษาศีล ๕ ด้วยนะ ถ้าไม่รักษาศีล ๕ คาถาจะไม่มีผล เราเองก็จำเป็นต้อง

รักษาศีล ๕ ไปนั่งภาวนา ท่านก็ยังอีกอย่างน้อยครึ่งชั่วโมงนะลูก ไม่งั้นมัน
จะเกิดผลช้า กว่าเราจะรู้ท่านหลอกให้เราภาวนาก็ติดไปแล้ว พอทำๆ ได้
ผลก็วิ่งโร่หน้าบานไปรายงานท่านๆ ก็ เอ้อๆ ตีๆ ลูก เตี้ยเอาบทนี้ไปบท
นี้มันเป็นอย่างนี้ไปลองทำดู เพราะฉะนั้นที่ใช้มานั้นใช้มาเยอะ สารพัด
คาถาเลย

ถาม : คือท่องที่ละคำแล้วก็นับ ?

ตอบ : แล้วแต่เราบางทีก็ใช้ทั้งบทต่อเม็ดหนึ่ง บางทีก็ใช้คำละเม็ด
ก็ได้ แล้วแต่เราถนัด

ถาม : คือช่วยให้จิตทรงตัวดีขึ้น ?

ตอบ : มันเป็นอิริยาบถและสัมปชัญญะด้วย คือสติมันรู้ยู่ว่าตอน
นี้เรานับไข่ม้อย มันจับอิริยาบถอยู่ตอนนี้มันเคลื่อนไหวนะตอนนี้รู้ลมหายใจ
ใจเข้าออกอยู่นะ ตอนนี้อยู่ภาวนาอยู่นะ มันแยกจิตรับรู้หลายๆ อย่าง
พร้อมกันได้เอาไปทำอะอะไรไม่ได้ว่าอะไรหรอก

ถาม : การที่เราใช้จิตพูดคุยกับเทวดาท่านนะครับ ท่านจะรับทราบ
ความคิดเราหรือเปล่า ?

ตอบ : ไม่ต้องห่วงเลยแหละ คุณไม่ต้องคุยเขาก็รู้อาตมาโดนตอน
ชะอยู่หมัด เราคิดท่านรู้หมดจะทำอะไรท่านรู้หมด บางทีเจตนาจะแก่ง
ท่านไม่ได้รับประทานหรือที่ท่านรู้ก่อน คือของท่านๆ เป็นทิพย์ทั้งกายเลย
ไม่ได้เป็นทิพย์แต่จิตเฉยๆ ฉะนั้นสิ่งที่ท่านรู้มันเหมือนอย่างกับเรียนจบ
ปริญญาเอกแล้วมาดูเด็กอนุบาลมันหลอกอย่างงั้น เด็กอนุบาลหลอก
ต๊อกลงได้คงจะเก่งนะ

ถาม : อย่างตอนเช้าที่เราสวดมนต์ไหว้พระแล้ว

ตอบ : ทราบอยู่แล้ว ท่านยินดีโมทนาด้วยอยู่แล้วในความคิดของเรา
โดยเฉพาะท่านที่อยู่อยู่ในเขตนั่นเอาแน่ๆ ละ

ถาม : ความต้องการจริงๆ ในการทำกรรมฐานอยู่ที่อุปปราสมาธิ
หรือที่อุปัชฌาจารย์ แล้วเวลาใช้ทิพจักขุญาณเราใช้อุปปราสมาธิ ?

ตอบ : อันนี้มันต้องตามว่าเป็นความต้องการของใคร ถ้าหากว่า
โดยปกติทั่วๆ ไป การทำสมาธิใครๆ ก็หวังซึ่งอุปปราสมาธิยิ่งได้มานี่
หรือสมาบัติแปดยิ่งดี คราวนี้ว่าการใช้อุปปราสมาธิเพื่อใช้ทิพจักขุญาณ
นั้นนะมันเป็นกำลังที่เบาอยู่ บางทีกำลังของเรามันน้อยมันทำให้ใช้
ตัวนิเวศน์หรือว่ากิเลสต่างๆ มันแทรกได้ง่ายทิพจักขุญาณมันจะมัว
ไป แต่ถ้าเป็นอุปปราสมาธิคือกำลังของฌานสี่นี่กำลังใจของเรามันตั้งมัน
มันคงแล้วความชัดเจนแจ่มใสจะมีมาก ยิ่งโดยเฉพาะถ้าหากว่าท่านที่
ทำกสิณอย่างอาโลกสิณ ก็คือว่ากสิณแสงสว่างนะ กสิณแสงสว่างนี้ท่านใช้
ลูกแก้ว โอทาทกสิณหรือกสิณสีขาว เคาชกสิณหรือว่ากสิณไฟ เหล่านี้จะ
เป็นทิพจักขุญาณโดยตรง ถ้าเป็นกำลังของฌานสี่นี้ชัดแจ่มเหมือนกับนั่ง
คุยกันตรงหน้าเลย เพราะฉะนั้นการใช้อุปปราสมาธินี้กำลังมันน้อยไป
นิดหนึ่ง ถ้าหากว่าเราไม่ได้ใช้กำลังให้สูงกว่านั้นหน่อยหนึ่งบางทีกำลังใจ
มันพุ่งชานอยู่ อำนาจของนิเวศน์อะไรต่างๆ มันทำให้จิตมัว

ถาม : ถ้าสมมติตัวเองเห็นได้ชัดเจนอย่างนี้ก็ถือว่าฌานสี่ ?

ตอบ : มันจะเป็นสี่หรือเป็นอะไรก็ช่างเถอะ แต่ว่าส่วนใหญ่มน
มยิทธินี้เข้าใจไว้เลยนะ มโนมยิทธินี้ตอนเห็นนี่เป็นอุปปราสมาธิ
แต่ถ้าคุณไปได้เห็นฌานสี่แน่ๆ เลย อันนี้ก็ถ้ายืนยันใครมันจะว่าครึ่งกำลัง
ไปเต็มกำลังอะไรช่างมัน ตอนเห็นนี่อุปปราสมาธิแต่ถ้าคุณไปได้ละก็

ฉานสี่แน่นอน

ถาม : ไปได้หมายความว่าไปทั้งตัว ?

ตอบ : อย่างเช่นที่เราตั้งใจจะไปกราบพระไม่ว่าจะไปที่จุฬามณี หรือว่าจะไปบนนิพพานอะไรนี้เป็นกำลังของฉานสี่แน่ ไม่จำเป็นจะต้องไปทั้งตัวหรือไปแค่ใจนั้นนะ

ถาม : ทำยังไงก็มองไม่เห็นนะคะ มืด... ?

ตอบ : ไม่ต้องเห็นจะ เขาไม่ได้ใช้ตา เขาใช้ใจ เหมือนยังกับตอนนี้เรานึกถึงบ้านภาพบ้านชัดเจน ตามันเห็นชะเมื่อไหร่ก็ออกมัย ก็เห็นลักษณะนั้นนะ เราต้องเข้าใจตรงจุดนี้ให้ได้ถ้าใช้สายตาชาติหน้าโน้นหะกว่าจะได้เห็น ชาติหน้าถ้าตายแล้วไปเกิดเป็นเทวดาหรือไปอยู่บนนิพพานนี้มีทิพย์เนตรแล้วคราวนี้เห็นแน่

ถาม : ท่านสอนว่าตอนเช้าให้ตั้งอารมณ์อยู่ในอาภิญญา ยตนฉานพอดีเดือนที่แล้วหลวงพี่บอกว่า ถ้าเกิดเป็นอรุณฉานต้องทำอารมณ์ฉานสี่ไปแล้ว

ตอบ : นั้นหมายถึงว่าการฝึก แต่คราวนี้ของเรานั้นไม่ได้เต็มที่ก็ได้ คือตัวอรุณฉานนี้มันจะเป็นอารมณ์คิดอารมณ์พิจารณาเหมือนกับคล้ายๆ กับวิปัสสนาญาณ ตัวอาภิญญา ยตนฉานที่หลวงพี่ท่านบอกให้ตั้งอารมณ์ให้เหมือนนั้นมันเป็นวิปัสสนาญาณ คือท่านต้องควรให้เราตั้งอารมณ์ว่าทุกสิ่งทุกอย่างในโลกนี้มันไม่มีอะไรเหลืออยู่ คน สัตว์ วัตถุธาตุ สิ่งของทั้งหมดในที่สุดก็พังหมดไม่มีอะไรเหลือได้เลย ลักษณะอารมณ์ใจที่ตั้งอยู่นี้มันจะเป็นวิปัสสนาญาณ มันคล้ายๆ กับอาภิญญา ยตนฉาน เพราะว่ามันคิดแบบเดียวกันแต่ว่ามันไม่ได้ประเภทที่ต้องไปนั่งจับกสิณ

ขึ้นมาแล้วแล้วเพิกภาพกสิณแล้วค่อยมากำหนดใจ ถ้าคุณต้องการฝึก อรุณฉานคุณต้องขึ้นด้วยฉานสี่ แต่ถ้าลักษณะพิจารณาแบบนี้ใช้ไปเถอะกำลังแค่นี้ก็ใช้ได้

ถาม : เวลาที่หลวงพี่เล่าเรื่องหรือว่าเล่าสถานที่ต่างๆ ถ้าเกิดมีคนสามารถเห็นที่หลวงพี่เล่าได้ ?

ตอบ : ก็อันนั้นแหละคือตัวทิพจักขุญาณแล้วก็ตัวมโนมยทิลละตัวเดียวกันนั้นแหละ เพราะมโนมยทิลก็คือทิพจักขุญาณเพียงแต่เราจะใช้ทิพจักขุญาณในแง่ไหน ถ้าใช้รู้อดีตเขาเรียกอดีตังสญาณ รู้อนาคตเรียกอนาคตังสญาณไง อันนั้นมันจะเป็นปัจจุบันังสญาณแล้วก็ขณะเดียวกันถ้าระลึกในเรื่องย้อนหลังไปนานๆ ก็เป็นอดีตังสญาณเหมือนกันนึกตามไปได้นึกเห็นได้ละดี เพราะอันนั้นเป็นการจับโกหกกันอย่างหนึ่งพูดไม่จริงภาพที่เราเห็นจะคนละอย่างกับที่เขาเล่า เราจะรู้ได้เลยว่าอันนั้นเขาโกหก

ถาม : หลวงพ่อฤๅษีท่านเล่าให้ฟังเรื่องหลวงพ่อบุญรอดบางปลาหมอ เวลาท่านสร้างพระอุโบสถท่านเสกไปไม่ให้เป็นปลาแล้วให้คนงานอยากจะเรียนถามว่าการเสกไปไม่ให้เป็นปลาที่ใช้กรรมฐานกองไหน

ตอบ : อันนี้ต้องเป็นกสิณสิบ ถ้ากสิณสิบชำนาญเนื้ออิฐฐานธาตุสี่เท่านี้เอง มันจะปรับธาตุให้เป็นอะไรก็ได้ ถ้าถามว่าใช้กรรมฐานกองใดอย่างน้อยๆ คุณต้องชำนาญกสิณแล้ว ถ้าไม่มันไม่ได้รับประทานแน่ ปลาตัวเดียวก็ไม่ได้หรอก

ถาม : พระบรมสารีริกธาตุซึ่งเป็นพระหัตถ์ข้างซ้ายของพระพุทธเจ้า

ตอบ : ไม่เข้าใจคำถาม คือลักษณะว่าต้องเป็นพระหัตถ์ข้างซ้ายด้วย

และต้องเป็นของพระพุทธเจ้า ๕ องค์ด้วย สงสัยจะพบบยากเพราะพระพุทธเจ้าท่านเพียงจะมี ๔ องค์เอง (หัวเราะ) พระศรีอาริยมุตไตรยยังไม่เป็นพระพุทธเจ้าจ้า (หัวเราะ)

ถาม : คือ..ผมได้ไปพบที่วัดๆ หนึ่งครับ มีญาติโยมมาเขาบอกว่ามาที่บ้านแล้วคนนั้นเขาก็เลยเอามาถวายที่วัดแล้วก็ตั้งเก็บไว้ หรือบอกไว้ว่าช่างไหนของพระพุทธเจ้าองค์ไหน

ตอบ : อันนี้ไม่ทราบเหมือนกันนะเพราะอาตมาคงความสามารถไม่ถึง แหม..ต้องเป็นช่างซ้ายด้วยแล้ว ๕ องค์ด้วย ลำบากจังเลย กตिकाเขา

ถาม : แล้ว...ผม...ไม่กล้าพูดหรือจริงๆ แล้ว....

ตอบ : อันนี้ไม่ทราบ คือกำลังใจของเราถ้ายึดมั่นแล้วไม่ว่าจะเป็นอะไรก็ตาม ถ้านึกเป็นพุทธานุสสติก็ได้เหมือนกันหมดต่อให้เป็นของปลอม ถ้าเรานึกว่าจริงก็จริง พระท่านพร้อมที่จะสงเคราะห์เลยนะ เคยยกตัวอย่างที่ลูกชายจะไปค้าขายที่อินเดียแล้วถามแม่ว่าอยากได้อะไร แม่บอกว่าอยากได้พระธาตุเขี้ยวแก้วของพระสารีบุตร ทำอย่างกับซื้อในตลาดได้ไหม๊ ? ลูกชายด้วยความรักแม่มาก ไม่กล้าบอกว่ามันหายากหาเย็นเหลือคนจะไปหาที่ไหน ก็รับปากว่าจะหามาให้ ตอนขากลับไม่รู้จะหาอย่างไร เจอหมาตายพอดี เลยไปทุบเอาเขี้ยวหามา ขัดชะขาวจ้องเลยเอาไปให้แม่ แม่ก็ตืออกดีใจใส่ผอบบูชาซะอย่างดีปรากฏว่าคืนนั้นเปล่งรัศมีสว่างไปทั้งบ้านเลย แม่เขาก็ดีใจ เออ..ลูกอุทิศทำ กตัญญูหาของดีที่แม่ต้องการมาให้ ตืออกดีใจบูชาแล้วบูชาเล่า ขณะที่ลูกนำท่วมปากอกจะแตกตาย บอกไม่ได้ว่าเอาเขี้ยวหามาให้ คือตัวศรัทธา

ท่านก็สงเคราะห์ให้มันกลายเป็นอนุสสติ คือเครื่องยึดถือของเขาไปแล้วนี่ ที่นี้การยึดในพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เป็นการยึดที่ถูกต้องอยู่แล้ว ถึงองค์ท่านไม่สงเคราะห์ เทวดารอบๆ ท่านก็ช่วยอยู่แล้วนะเพราะฉะนั้น ถ้าเรานึกว่าใช่ก็คือใช่

ถาม : วิชาทำดวงจួយี่คนเขาบอกว่าทำแล้วได้ผล จริงๆ แล้วได้ผลเพราะวิชาหรือว่าเป็นผลของกรรมครับ ?

ตอบ : ก็ทั้ง ๒ อย่างรวมกัน ถ้าหากว่าเป็นผลของกรรมจริงๆ จำเป็นต้องรับนี่ต่อให้ใช้ดวงจួយขนาดไหนก็แก้ไม่ได้ แต่ว่าลักษณะดวงจួយมันเป็นการคล้อยตามธรรมชาติ เราอย่าลืมนะว่าโลกเรามีพลังงานอยู่ไอ้ที่เขาเรียกว่า "พลังงานแม่เหล็กโลก" มันจะมีทิศทางที่แน่นอนเลยว่าจะประเภทขั้วบวกขั้วลบอยู่ที่ทิศไหน จะเหนือหรือใต้ ไนเมื่อมีทิศทางที่แน่นอนก็จะมีเส้นทางเดินที่แน่นอน คราวนี้ตำราจีนเรียก "ดวงจួយ" ถ้าหากตำราของมอญเรียก "วิชาโลกวิทู" โลกวิทู คือรู้แจ้งในโลกรู้หมดนะว่า ดิน น้ำ ลม ไฟ บริเวณนั้นเป็นอย่างไร ต้องทำอะไรจึงจะอยู่ถึงจะอยู่ในเขตนั้นโดยที่ไม่ขัดกัน ลักษณะการที่ไปขัดกับพื้นที่ ขัดกับสถานที่มันจะทำให้ร่างกายเกิดไม่สบายเจ็บไข้ได้ป่วยขึ้นมาได้ แต่ว่าถ้าหากว่ามันเป็นวาระของกรรมจริงๆ ต่อให้ทำตามทุกอย่างแล้วมันก็หนีไม่พ้นมันต้องรับไป ถ้าหากว่าไม่ใช่วาระของกรรมการคล้อยตามมันก็อาจจะอยู่สุขอยู่สบาย มีความเจริญรุ่งเรืองตามหลักวิชาเขาจริงๆ วิชาเขาเป็นจริงแต่ขณะเดียวกันถ้าวาระกรรมที่หนักจริง ๆ เข้ามาวิชาก็ช่วยไม่ได้

ถาม : นักร้องนักแสดงที่มีชื่อเสียงโด่งดังในปัจจุบัน ทำให้มีคนที่ชื่นชอบชื่นชมและสามารถทำให้คนจดจำเพลงหรือว่าผลงานได้เป็น

อย่างดีและก็เป็นศิลปินอยู่เป็นระยะเวลาานาน จริงหรือไม่ที่กล่าวว่าเวลาตายไปแล้วต้องตกนรกหรือถ้าเขาทำบุญบางอย่างจะพอช่วยเขาไม่ให้ลงนรกได้หรือไม่ ?

ตอบ : ถ้าไม่มีบุญส่วนใดหนุนเสริมเลย ลงอเวจีมหานรกแน่นอน แต่ถ้าหากว่ามีบุญอื่นหนุนเสริมแล้วเกาะบุญนั้นได้ ก็ไปรับผลความดีก่อน เหตุที่เขาต้องลงอเวจีมหานรกเพราะว่าสิ่งที่เขาแสดงออกมันเป็น "มายาการ" มันทำให้คนไปยึดติด ก็เลยกลายเป็นสิ่งตรงกันข้ามกับที่พระพุทธเจ้าท่านสอน พระพุทธเจ้าท่านสอนให้ละ อันนี้กลายเป็นสอนให้ยึดทั้งๆ ที่เขาเองเขาก็ไม่เจตนาหรรอก แต่ว่าเขารู้ว่าการที่เขาทำอย่างนั้นแล้วคนมันจะกรี๊ด ทำอย่างนั้นแล้วคนมันจะชอบใช่ไหม? ถ้าไม่ได้ทำบุญอื่นเอาไว้แล้วจิตใจไม่หนักแน่นพอในบุญนั้นไม่ได้ยึดเอาไว้แน่นอน นี่เสร็จ ตัวอย่างในพระไตรปิฎกก็มี พระตาลปุตตคามิกนิเถระไง อันนั้นท่านเป็นนักแสดงที่มีชื่อเสียงมาก คราวนี้ได้ไปแสดงที่เมืองสาวัตถี ได้ยินว่าพระพุทธเจ้าท่านเป็นผู้รู้ เป็นสัตพัญญูรู้ทุกอย่าง ท่านเองท่านก็ต้องการที่จะไปถามพระพุทธเจ้าว่าตามที่ตระกูลของท่านยึดถือกันสืบๆ มาว่าบุคคลที่สร้างความรื่นเริงบันเทิงใจให้แก่ผู้อื่น หากตายไปแล้วจะได้เป็นสหายของเทวดาชั้นดาวดึงส์ คำว่าเป็นสหาย คือไปเกิดร่วมกัน หมายถึงว่าจะได้ไปเกิดที่ชั้นดาวดึงส์จริงมั๊ย? พระพุทธเจ้าท่านก็ตอบบอกว่า ฆานะเว ดูก่อนมานพ อย่าให้เราตอบคำถามนี้เลย ท่านก็พยายามตั้งถามจนวาระที่ ๓ ท่านถึงได้บอกว่า ลงนรกอเวจีมหานรก ท่านนั่งร้องไห้เลยถามว่าจะแก้อย่างไร พระพุทธเจ้าท่านบอกว่าต้องบวชแล้วตั้งใจปฏิบัติ ท่านก็เลยกลายเป็นพระอรหันต์ไป คือถ้าไม่มีบุญอื่นเสริมนี้เสร็จแหงๆ

แต่ถ้าหากว่ามีบุญอื่นแล้วยึดเกาะในบุญนั้นได้ก็ไม่ได้ลงนรกหรอก แต่ว่าตัวกรรมที่เขาก็ไม่ได้หมายความว่าหมดไป มันถึงวาระใดวาระหนึ่งกรรมนั้นมันก็สนองเหมือนกัน เพราะฉะนั้นตะกายไปนิพพานให้ได้เร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้นั่นแหละปลอดภัยที่สุด ถามว่าลงนรกจริงมั๊ย ? จริงมั๊ย ไม่จริงมั๊ย (หัวเราะ) ท่านที่ไม่มีบุญเลยก็จริง แต่ถ้าหากว่าท่านที่เกาะบุญแน่นแน่นแน่นก็ไปตามบุญก่อน

ถาม : ถ้าเกิดว่าเราไปเล่นละครแบบว่าของห้างอะไรแบบนี้ ?

ตอบ : ก็เล่นไปซิ ถึงเวลาก็มาตั้งหน้าตั้งตา ทาน ศิล ภาวนาของเราต่อไป แล้วเราเล่นเราก็ไม่ได้เจตนาให้เขามายึดมาเกาะอะไรกับเรานั้นเล่นเพราะเสียไม่ได้ไม่ใช่หรือ ไม่อยากไปเดินแรงเดินกาซึกกะหน้อยเขาบังคับ

ถาม : การที่มีแม่ชีท่านหนึ่งได้เล่าเรื่องราว เรื่องพิธีกรรมที่ว่า ได้นำข้าวและภัตตาหารไปถวายแก่พระพุทธเจ้าที่พระนิพพานทำได้จริงหรือครับ?

ตอบ : อันนี้ใครที่ได้มโนมยิทธิทำได้ทุกคน แต่ว่าพระพุทธเจ้าไม่ได้ฉันทจริง ๆ คือในลักษณะของความเป็นทิพย์เรานี้ก็จะให้เป็นยังไงก็เป็นยังไงนั้น นี่ก็ให้ภัตตาหารที่เป็นทิพย์ขึ้นมาก็มีขึ้นมา นี่ก็จะถวายเป็นพุทธรูปซาก็ถวายไป ท่านไม่ได้ว่าอะไรอยู่แล้ว เพราะว่ามันเป็นพุทธานุสสติ ขณะเดียวกันถ้าหากว่า จิตไปที่นิพพานจริงๆ มันก็เป็นการตัดกิเลสในตัวอยู่แล้วด้วย บุคคลที่ได้มโนมยิทธิสามารถทำอย่างนี้ได้ทั้งนั้นเพียงแต่ว่าที่ท่านบอกเอาไว้ในลักษณะที่ว่า ถ้าทำอย่างนั้นแล้วจะได้บุญมหาศาล ไม่มีบุญอะไรเปรียบเทียบได้อีกแล้วอะไรอย่างนั้น ถ้าหากว่าในลักษณะอย่างนั้นมันก็ไม่ถูกต้องนัก เพราะว่า

บุญอื่นที่เหนือกว่านั้นยังมีอยู่ อย่างเช่นท่านบอกว่า สัพพะทานัง ธรรมทานัง ชินาดัง "การให้ธรรมเป็นทานชนะทานทั้งปวง" ลักษณะนั้นมันเป็นการไปไม่ตอย่างหนึ่ง เจตนาประสาสัมพันธ์เพื่อให้คนเชื่อถือ แล้วก็ชณะเดียวกันก็เพื่อตัวเอง ก็ดูเจตนาเขาด้วย แต่ว่าถ้าถามว่า ลักษณะอย่างนั้นทำได้มั๊ย? คนที่ได้มโนมยิทธิทำได้ทุกคน

ถาม : การที่มีคนกล่าวว่าการประพรมน้ำพระพุทธมนต์เป็นเรื่องของไสยศาสตร์วิวิชา เป็นความเชื่อที่ไม่มีเหตุผล ถือเป็นการปรามาสคุณของพระพุทธเจ้าหรือไม่ ถ้าตกรรจะลงไปโอเวจีมหานรกหรือไม่ ?

ตอบ : อันนี้ไม่ต้องห่วง จริงๆ แล้วที่โบราณใช้คำว่า "ไม่เชื่ออย่าลบหลู่" นั้นชัดเลย เพราะว่าบางสิ่งบางอย่างโดยเฉพาะที่เกี่ยวกับพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ คุณอนันต์แล้วก็โทษมหันต์ และผิดข้างมันก็เหมือนกับมีด ๒ คม ไปแตะด้านคมเข้ามันก็มีหวังว่ามีอขาด จริงๆ แล้วถ้าหากว่าของเราไม่เชื่อแล้วเงียบๆ ไว้มันยังปลอดภัยกว่า เพราะเราก็รู้ อยู่จริงๆ แล้วที่เขาพูดเขาหมายเอาว่าต้องการตัวธรรมะที่บริสุทธิ์ไปเลย แล้วจำไว้เลยว่าธรรมะบริสุทธิ์มันเหมือนกระดูกทั้งแท่ง แทะกันไม่เข้าหรือกมันต้องใส่เนื้อใส่น้ำมัน ตัวคนพูดเองมันเองมันก็ได้ต้องการ อย่างนั้นหรือ เพราะฉะนั้นท่านทั้งหลายเหล่านี้ส่วนใหญ่ก็คือตีแต่ตีคนอื่น ปราศจากการเตือนตัวเอง กล่าวโทษโทษตัวเองไม่เป็นรู้จักแต่ว่าคนอื่นเขา รังแต่จะสร้างโทษให้แก่ตนเองมากขึ้น ถ้าสิ่งเหล่านั้นไม่ตีจริง พระพุทธเจ้าท่านคงไม่สั่งให้พระอานนท์ทำ ในรัตนสูตรบทนั้น เขาเอาไว้ทำน้ามนต์โดยเฉพาะที่ขึ้น "ยานิระภูตานิ สมากะตานิ" เพราะว่าตอนนั้นเมืองไพศาลีเกิดโรคระบาดขึ้นก็ทูลเชิญพระพุทธเจ้าไป

พระพุทธเจ้าให้พระอานนท์ไปทำน้ามนต์ไปปรหม พวกอมมนุษย์ต่างๆหนักันชนิดที่ว่ากำแพงเมืองพังไปแถบ ถ้าไม่มีผลจริง ๆ พระพุทธเจ้าท่านไม่สั่งให้ทำ ที่นี้ท่านทั้งหลายเหล่านั้นศึกษาไม่ครบยังไม่พอ ใจคอยจับแคบอีกต่างหากเจออะไรที่ไม่ตรงกับกิเลสตัวเองว่าไว้ก่อนใช้คำพูดหนักไปมั๊ย ?

ถาม : เมืองโบราณหรือสถานที่ต่างๆ เมื่อเวลาผ่านไประยะเวลา นานๆ มีพื้นดินปกคลุม

ตอบ : ทำไม่ละ ? ก็เป็นความปกติของเขา อย่างลิมว่าพวกบรรดา ดินไม้ใบหญ้าก็ตี ซากพืช ซากสัตว์เหล่านี้มันทับถมกันไปมันก็กลับกลายเป็นดินไปเรื่อยๆ มันก็หนาขึ้นไปเรื่อยๆ ที่ท่านบอกว่า ๑ พุทธันตร แผ่นดินจะหนาขึ้นโยชน์หนึ่ง ช่วงระยะพระพุทธเจ้าองค์หนึ่งถึงอีกองค์หนึ่งนะแผ่นดินจะหนาขึ้น ๑๖ กิโลเมตร มันนานขนาดนั้น

ถาม : มันก็ใหญ่ขึ้นเรื่อยๆ เหนืออะไร ?

ตอบ : มันก็ใหญ่ขึ้นมา แต่ในขณะเดียวกันมันเองมันก็สึกหรือทรุดโทรมไปเหมือนกัน อย่างลิมว่าตอนไฟบรรลัยกัลป์ล้างโลกมันก็บรรลัยไปพักหนึ่ง แล้วเดี๋ยวมันก็ค่อยๆ กินอ้วนขึ้นมาใหม่ ยังดีนะ มันอ้วนได้ ผอมได้

ถาม : แล้วโลกมันจะไม่เป็นอย่างที่เขายอกเหวอคะ ที่ดาวเก่าๆ อยู่ไปกลายเป็นดาวแคระขาว?

ตอบ : นั่นเขาว่า เราต้องเอาตามพระพุทธเจ้าว่า ที่เขาวามันเป็นแค่ทฤษฎีมันเป็นการคิดเอา คือดาวๆ ควรจะเป็นอย่างนั้น เขาเองเขาก็ไม่กล้ายืนยันว่ามันต้องเป็นอย่างนั้นใช่มั๊ย ? มันเป็นทฤษฎีเฉยๆ ทฤษฎีบิกแบง

ก็ดีอะไรก็ดีเหล่านั้น อ่านเอามันก็พออย่าเพิ่งเชื่อมั่น ถ้าจะเชื่อ เชื่อ พระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าบอกว่ามันไม่ต้องสลายมันอยู่แน่ๆ แต่ขณะเดียวกันท่านก็ไม่ยืนยันว่ามันไม่ต้องสลายไปเลย มันก็สลายตัวของมันอยู่ตลอดเวลา แต่มันสลายไม่หมดถึงเวลามันก็ก่อตัวขึ้นมาใหม่ สภาพมันอนิจจัง คือไม่เที่ยง มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอด

ถาม : การตั้งอารมณ์โมมยิทธิอยู่ มีพระนิพพานเป็นอารมณ์ ถ้าเกิดบรรลุธรรมเป็นไปได้หรือไม่ว่าเวลาบรรลุธรรมแล้วจะได้อภิญญาเลย?

ตอบ : ของเก่ามีอะไรจะได้ตามเดิม ถ้าของเก่าคุณมีวิชาสามมาคุณก็จะได้อย่างนั้น ถ้าได้อภิญญามากก็ได้อภิญญาหกไป ถ้าหากว่าเคยมีพื้นฐานของสมาบัติ ๘ มากก็จะได้ปฏิสัมภิทาญาณไป ถ้าหากว่าบรรลุปีบของเก่ามันตามมาหมด เหตุที่ต้องตามมาตอนนั้นเพราะว่าส่วนใหญ่เหล่านี้จะเป็นความสามารถพิเศษที่มันเกินมนุษย์ทั่วๆ ไป จำเป็นต้องให้เรายอมรับกฎของกรรมจริง ๆ ถ้าเรายังไม่ยอมรับกฎของกรรมนี้ความสามารถพิเศษเหล่านี้มันช่วยคนได้มาก เราจะไปฝืนกฎของกรรมช่วยเขาในเมื่อถ้าเราไปฝืนกฎของกรรมมันก็วุ่นวาย ก็เลยต้องบังคับว่าต้องยอมรับกฎของกรรมแล้วถึงจะได้ความสามารถนี้ไป

ถาม : พระเจ้าพิมพิสารมีภรรยาชื่อพระนางเทวีได้ตั้งครรภ์เมื่อแพ้ท้องพระเจ้าพิมพิสารถามว่าอยากกินอะไร แต่นางไม่ยอมบอกจนร่างกายฝ่ายผอม สุดท้ายจึงยอมบอกว่าอยากกินโลหิตของพระเจ้าพิมพิสาร อยากรจะถามว่าทำไมแพ้ท้องจึงอยากกินโลหิตของพระเจ้าพิมพิสาร เพราะอะไร ?

ตอบ : มันกินพิลึกพิลั่นมากกว่านั้นอีก ลักษณะอาการแพ้ท้อง

มันเป็นเรื่องปกติของเขา แต่ละคนแพ้แล้วมันอยากของไม่เหมือนกัน ในเมื่อเขาอยากกินอย่างนั้นหาให้เขากินเป็นอันหายอยากไป ถ้าถามว่าทำไม ต้องไปถามคนแพ้ว่าทำไมถึงอยากกินอย่างนั้น แต่เขาให้สังเกตว่า ถ้าหากว่าอยากกินดินนะบางคนนี่ฟาดดินสอพองหมดเป็นถ้วยๆ เลยเขาบอกว่าถ้าหากว่าอยากกินดินส่วนใหญ่เป็นพรหมมาเกิด ถ้าหากว่าอยากกินพวกผลไม้ส่วนใหญ่เป็นเทวดามาเกิด ถ้าหากอยากกินของสดของคาวหรือพวกเลือด ส่วนใหญ่จะเป็นสัตว์นรกมาเกิดสะใจมั๊ย ? (หัวเราะ) อันนี้ร้ายมากนะ มันจะมากินเลือดพ่อเลย (หัวเราะ)

ถาม : ถามว่าจริงๆ แล้วเด็กที่เกิดนี้เป็น...?

ตอบ : หมายความว่าไง

ถาม : เป็น เป็นใครครับ ?

ตอบ : พระเจ้าอาชาติศัตรูฆ่าพ่อเลยละ (หัวเราะ) ตอนกินเลือดนั้นยังดี (หัวเราะ) โด่ขึ้นมันฆ่าพ่อเลย (หัวเราะ)

ถาม : การท้องคาถาที่เป็นธรรมทานมั๊ย ถ้าเกิดเราท้อง จิต คำนี้... (ฟังไม่ชัด)... มีผลยังไง ?

ตอบ : เอ๊ย คุณท้องคาถาเป็นธรรมทาน ไม่เข้าใจคำถามคุณวะ ?

ถาม : อ้อ คือเรื่องมันเป็นอย่างไรครับ คือผมท้องคาถาพระปัจเจกพุทธเจ้าแล้วที่นี้สังเกตว่ารู้สึกว่าจะผิด... (ฟังไม่ชัด)... ?

ตอบ : ทำไมละ ? เรื่องของคาถา ถึงผิดถ้าใจเราเชื่อมั่นมันมีผลตามนั้น นะโมพุทธายะ กลายเป็นนะโมพุทธายะเขาแย่งเสกหินมากินได้เลย เคยได้ยินเรื่องนี้มั๊ยละ? เออนั้นแหละ หลวงตาออกไปจุดงก์กลางป่า อาจารย์ก็สอนให้ภาวนานะโมพุทธายะ หลวงตาก็หนังสือหนึ่งหาไม่

เคยเรียนมาใช่ไหม? ฟังไปฟังไปพออยู่ป่าเปลวกลายเป็นนะโมพุทธาแยะ แต่แกก็แยะไปแยะมากำลังใจมันมันคงนี้ มันอภิญญาเกิด แก่ก็จับหินขึ้น มาอธิษฐานให้กลายเป็นอาหารก็เป็นอาหาร ให้กลายเป็นขนมก็กลายเป็นขนม ให้กลายเป็นวันก็กลายเป็นวันกินได้สบายเลย ทีนี้ไปเจอพระนักเรียนมันเข้าไปรูดจืดเหมือนกัน ไปถึงก็อยู่สบายกินสบายอยากกินอะไรหลวงตาทำให้ ทำไปทำมาก็สงสัยก็ถามอาจารย์ครับ อาจารย์ใช้คาถาอะไรถึงเสกหินเป็นอาหารกินได้ เขาบอกใช้นะโมพุทธาแยะ พระนักเรียนเขาก็รู้ว่ามันผิด มันไม่ใช่ครับหลวงตา มันต้องนะโมพุทธาแยะ ผมเรียนมาไอ้ นะโมพุทธาแยะเนี่ยไม่ใช่แน่ เล่นเอาหลวงตาหมดกำลังใจ เสกหินเมื่อไหร่มันก็กลายเป็นหินเหมือนเดิมอดทั้งคู่ ต้องตะกายกลับวัดมา มาถามอุปัชฌาย์ใหม่ อุปัชฌาย์ก็บอก คุณ...ไอ้ นะโมพุทธาแยะนั้นมันตัวเมียมันใช้ได้อยู่ แต่ถ้าจะให้ดีใช้ตัวผู้ นะโมพุทธาแยะดีกว่าเยอะเลย เกิดความมั่นใจขึ้นมาอีก อีทีนี้แยะก็ได้ะก็ได้ ถ้าไม่ได้อาจารย์เก่งนี่จึงเลยใช่ไหม? เขาหมดความมั่นใจไปแล้ว ถ้าคุณมั่นใจถึงคาถาผิดก็ใช้ได้ผล แต่ถ้าหากว่าคุณขาดความมั่นใจแล้วไปสงสัยอยู่ผลมันจะน้อย เพราะฉะนั้นก็เปลี่ยนเอาตัวที่เรามั่นใจ

ถาม : อยากรจะขอคาถาสะเตาะกุญแจไว้ เพื่อว่า..... (ฟังไม่ชัด)..... ?

ตอบ : คาถาสะเตาะกุญแจในหนังสือประวัติหลวงปู่ปานก็มี ก็ใช้ นะมะพะทะถอยหลังก็ใช้ทะพะมะนะ แต่เคล็ดลับมันอยู่นิดเดียวนะ คืออยู่ที่อย่าคิดว่ามันเป็นกุญแจหรืออย่าคิดว่ากุญแจมันลือคอยู่ลองกับลูกบิดก็ได้ ตอนที่คุณเปิดลูกบิดคุณรู้ว่าลูกบิดมันไม่ได้ลือค คุณบิดมัน

สบายใจยังงีตอนที่มีนลือคแล้วคุณก็ว่าคาถาทำใจมันให้ได้อย่างตอนนั้น เเซะเดียวหลุดเลย

ถาม : การท่องคาถาเป็นกรรมฐาน เวลาเราจะใช้สมมุติว่าจะ สะเตาะกุญแจ อารมณีนีต้องถึงขั้นไหน ?

ตอบ : อารมณีนีต้องถึงขั้นไหน เรื่องของคาถานี้ตั้งแต่อุปจาร ฌานได้ผลแล้ว คือมากกว่าตอนนี้นิดเดียวก็เริ่มใช้ได้ผล ยิ่งสมาธิ สูงเท่าไรยิ่งได้ผลมากเท่านั้น อารมณีนั่นกว่าปกตินิดเดียวก็เริ่มมีผลแล้ว ส่วนใหญ่มันอยากมากเกินไปมันก็เลยไม่มีผล ตอนที่วัดมีพระอยู่องค์หนึ่งอยากทุกเรื่อง แต่อยากแล้วไม่ทำชาติหน้าบายๆ มันคงได้ อย่างที่ตัวเองอยาก ระยะเวลาหลังนี้กลัวไม่กล้าเข้าใกล้เลย เราอยู่ทางด้านนี้ มันจะหนีไปอยู่อีกมุมวัด เพราะว่าเขาอยู่ใกล้ๆ แล้วคิดอะไรเราพูดออกไปหมด เขาเข็ดไม่กล้าอยู่ใกล้เราก้ไม่ได้ว่าอะไร เขาคิดผิดเราก้จะบอก เขาว่าอย่างนั้นมันผิดมันต้องตั้งอารมณีนีอย่างนี้ ว่ามันไปหลายทีด้วยความเมตตาแท้ๆ มันกลัวซะจนไม่กล้าเข้าใกล้เลย ..ตกลงว่าคุณอ่านลายมือ คุณผิดใช่ไหม? มันท่องคาถาเป็นกรรมฐาน อ่านไปว่าเป็นธรรมทาน ขนาดเขียนเองยังอ่านไม่ออกเลย (หัวเราะ)

ถาม : เวลาท่องคาถา ถ้าเกิดอารมณีนเลยฌาน ๑ แล้วจะมี กรรมฐาน จะต้องติดต่อกันมัย ?

ตอบ : คือถ้าหากว่ากำลังใจของคุณละเอียดอยู่ในลักษณะของ ฌานใช้งาน มันจะภาวนาอยู่มันยังเป็นตลอดอยู่ แต่ถ้าหากว่ามันไม่ใช่ลักษณะฌานใช้งานเป็นการเริ่มต้นใหม่ๆ ถ้าถึงช่วงนั้นแล้วคำภาวนามันจะหาย บางทีลมหายใจก็จะหายไปด้วย พอติดกับประสาทมัน

เริ่มแยกเป็นคนละส่วนกันมันจะบังคับร่างกายไม่ได้ พอบังคับร่างกายไม่ได้ล้มหายใจมันถึงหายใจอยู่เราก็ไม่รับรู้อันนั้น บางทีคำภาวนาหายไปไม่หายไปเปล่าล้มหายใจก็หายไปด้วย ทีนี้ตรงนั้นอย่าตกใจตกใจหายใจใหม่ละ มันไม่เป็นอะไรหรอกมันอยู่ได้สบายมาก

ถาม : จำเป็นมั๊ยครับต้องหลับตา หรือลืมตาก็ได้ ?

ตอบ : อยู่ที่ตัวเรา บางคนหลับตาแล้วอะไรที่มันเข้าทางประสาทตาตัวเองไม่ออกแวก ลืมตาภาวนาก็ได้ เก่งกว่าด้วย แต่ถ้าหากว่าเรารู้สึกว่าลืมตาแล้วเดี๋ยวอันโน้นมาเดี๋ยวอันนี้มาทำให้วอกแวกไปสนใจมันๆ จะเสียการภาวนาเราก็หลับตามันซะ

ถาม : ส.ศิวะรักษ์ครับ พุดถึงหลวงพ่อกุณฺเฑียร บอกว่าพระที่สร้างโรงเรียน สร้างโรงพยาบาล ไม่ใช่กิจของสงฆ์อย่างนี้คิด... ?

ตอบ : ส.ศิวะรักษ์ไม่ใช่สงฆ์ตอบแค่นี้ หลวงพ่อกุณฺเฑียรสร้างโรงเรียนสร้างโรงพยาบาลมันบอกว่าไม่ใช่กิจของสงฆ์ ก็เลยบอกว่า ส.ศิวะรักษ์มันไม่ใช่สงฆ์ ประเภทนี้มันจะเอาพระประเภทที่นิ่งเฉยๆ แล้วบริสุทธิสิ้นเชิงมันอยากได้หัวตอ ฮี ! พระเขาเกิดมาเขารู้ว่าสิ่งใดเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม มีความสามารถทำได้เขาก็ทำ ไอ้หอกหลุดนั้นคงอีกหลายชาติ (หัวเราะ) ซอบแหยมเสื่อ.. โดยเฉพาะเสื่ออย่างหลวงพ่อกุณฺเฑียรด้วย เดี่ยวก็หัวขาดหรือ

ถาม : พอดีเมื่อวานครับ เวลาประมาณตี ๔ ตี ๕ ผมได้เจอแมลงสาบตัวหนึ่งกำลังนอนซุกอยู่ใกล้จะตาย พอดีกำลังท่องคาถาอยู่ที่เลยท่องคาถาไปด้วยแล้วก็บอกเขา อย่างนี้เขาจะฟังรู้เรื่องมั๊ย ?

ตอบ : ถ้าจิตเขาเกาะนี่เขามีโอกาสได้ตีเลย ลักษณะแบบเดียวกับ

งูเลื้อยฟังธรรม ค้างควาฟังธรรม แต่ตอนที่มันชักเวทนามันเยอะ ไม่แน่ ว่าจิตเขาจะเกาะหรือเปล่า ? เพราะฉะนั้นต้องดูว่ากำลังใจของเขาๆ เกาะเสียงของเราที่ภาวนารึเปล่า ? ถ้าหากว่าเขาเกาะเสียงของเราที่ภาวนาคาถาหรือว่าตั้งใจอยู่ในความดีที่เขาได้ประโยชน์ไปเลย ทำไปเถอะ เขาจะเกาะหรือไม่เกาะเราทำไปเถอะ ถ้าเขาเกาะเขาได้ตีไปเขาไม่ลืมเราหรือก อ้าว..หมดแล้ว สงสัยมันไม่หมดจริงหรือมันอ่านไม่ออก (หัวเราะ)

ถาม : เวลาที่ทำกรรมฐานแล้วมีอารมณ์เข้ามาแทรก แต่ว่าเป็นอารมณ์พิจารณาถือว่าเป็นพุทธานุสสติ สังฆานุสสติ ถือว่าเป็นอารมณ์เข้ามาแทรกนี้ ?

ตอบ : ดูว่าตอนนั้นเราทำกรรมฐานตามกองมั๊ย ? ถ้าเราทำกรรมฐานตามกองนี้อารมณ์แทรกอื่นต้องตัดออกให้หมด ถ้าเราไม่ได้ทำกรรมฐานตามกอง ภาวนาเฉยๆ แล้วมันอยากจะทำพิจารณาที่ว่าไปได้เลย

ถาม : ตัดอารมณ์นี้ยังไง ?

ตอบ : ถ้าหากว่าเป็นการภาวนากรรมฐานตามกอง อย่างเช่นว่าภาวนากสินอยู่ อย่างนั้นอารมณ์อื่นที่แทรกเข้ามาตัดมันออกไปเลย

ถาม : ถ้าอย่างเราท่องคาถา ๔-๕ ชั่วโมงแล้ว.. ?

ตอบ : น้อยไปมั๊ย ๔-๕ ชั่วโมง มันต้อง ๒๔ ชั่วโมง (หัวเราะ)

ถาม : แล้วอย่างนี้จะถึงจุดสูงสุดของความต้องการของอารมณ์แล้วยัง ?

ตอบ : ไม่ใช่ละ ระยะเวลาไม่ได้เกี่ยวกับความดีของทางใจ กำลังใจอาจจะขึ้นสูงสุดภายในวินาที ๒ วินาทีก็ได้ ระยะเวลาไม่ใช่เครื่องวัด ไอนั้นตีไม่ตีนั่งทนแข่งกัน สมัยก่อนเคยไปนั่งแข่งกับทางด้าน

ความเสื่อมของจิตจะเกิดจากอะไร ?

ตอบ : มันอยู่ตรงที่ว่าหมดบุญ หมดกำลังบุญที่ทำมา ในเมื่อหมดกำลังบุญที่ทำมาก็ต้องจืด ถ้าทำชั่วเอาไว้เยอะบางทีก็ลงยาว แต่ว่าส่วนใหญ่แล้วถึงระดับนั้นแล้วความดีของท่านมาก เพราะฉะนั้นเศษของความดีที่เหลืออยู่ก็เกิดเป็นมนุษย์ได้ ก็ทำบุญกันใหม่หรือว่าถ้าทำบาปอีกคราวนี้ก็พักเป็นมนุษย์หน้อยก็ลงยาวเหมือนกัน

ถาม :

ตอบ : เขาทำหน้าที่ของเขาถึงที่สุดแล้วเดี๋ยวหาตัวใหม่ หาตัวใหม่ อย่างน้อยๆ จะได้มีเพื่อน พวกนี้หู ตาเขาไวนะ จมูกหมาดดีกว่าคน ๔๐ เท่า สายตาหมาดดีกว่าคนประมาณไม่ถูก หลวงพ่อท่านบอกว่าท่านเคยไปเทศน์ที่สมุทรสาคร กลางคืนหมางมมองออกไปทางนอกศาลา ท่านเองท่านนอนศาลาริมน้ำมองออกไปนอกศาลาไปทางไหนแล้วหาใหญ่ ท่านเองท่านก็แปลกใจ ส่องไฟไปจนสุดสายตาก็ไม่เห็นอะไร พออีกตั้งพักใหญ่ๆ ถึงได้ยินเสียงแจวกระตบน้ำแล้วก็มีเรือพายเข้ามา ส่องไฟตอนนั้นถึงเห็น ขนาดสุดแสงไฟนะเรามองไม่เห็น หมามันเห็นตั้งแต่ไกลกว่าแสงไฟอีก แล้วท่านบอกว่าท่านทดสอบจมูกหมาดู โดยการใช้น้ำผึ้งห่อผ้าใบทดสอบระหว่างหมากับมดว่าใครจะจมูกดีกว่ากัน ท่านเอาน้ำผึ้งเทใส่ผ้าใบแล้วก็ห่อมัดไว้ชั้นที่ ๑ มดก็ตอมนะ ชั้นที่ ๒ มดก็ตอมพอชั้นที่ ๓ นี้มดเลิกสนใจมันไม่ได้กลืนแล้ว แต่ว่าท่านบอกว่าห่อเนื้อแล้วก็แขวนไว้ชั้นที่ ๑ หมาก็ตะกายเสา ชั้นที่ ๒ ก็ตะกาย ๓ ก็ตะกาย ๔ ก็ตะกาย ๕ ก็ตะกาย ๖ ก็ตะกาย ชั้นที่ ๗ โน่น ผ้าใบมันหนานะ ๗ ชั้นโน่นหมามันถึงไม่ได้อกลืน แต่ว่ามดนี่แค่ ๓ ชั้นบ้อท่านะ ฉะนั้นจมูก ตาของเขาดีกว่าเราเยอะ

กำลังมันจะทรงตัวแล้วมันก็เลิกกังวล มันจะคิดเฉพาะหน้าตอนนี้ เราทำอะไรมันจะทำแค่นั้น พอเสร็จจากอันนี้แล้วจะทำอะไรค่อยคิดต่อ คราวนี้จะไม่กังวลแล้วแบบเดียวกับว่า เรานั่งอยู่ที่นี้แต่ถ้าเกิดว่าเมื่อเช้าเราซักผ้าแล้วเราก็ดอกผ้าอยู่ที่บ้าน ดูฟ้าแล้ว เอ้า ! ฟ้ามันมืดฝนจะตก กังวลไปก็ไร้ประโยชน์ยังงี้ก็กลับบ้านไม่ทันอยู่แล้ว ก็ต้องคิดให้เป็นด้วยว่า เออ..ในเมื่อมันไม่มีประโยชน์จะไปกังวลกับมัน เรามาอยู่ตรงนี้เรามาทำบุญเรามาทำความดี เพราะฉะนั้นเราเองควรจะทำตรงจุดนี้ที่ปัจจุบันนี้ของเราให้ดีที่สุดดีกว่า อดีตที่ผ่านมาแล้วก็ปล่อยมันไป อนาคตยังมาไม่ถึงไปแก้ไขไม่ได้ก็ช่างมัน ถ้าแก้ไขได้ก็แก้ไข เวลานั้นเราอยู่กับปัจจุบันก่อน ทำตอนนี้ให้นี้ให้ดีที่สุดก่อน สมาธิต้องดีแล้วจะเลิกกังวล

ถาม : แล้วตัววิตก วิจาร์ณ ละครับ ?

ตอบ : ตัววิตก วิจาร์ณ มันมีเป็นปกติของทุก ๆ คนแต่ถ้าเอาสติรู้ยู่ก็สามารถที่จะตัดมันได้เลย เพราะกำลังสมาธิของเราสูงก็ตัดมันเลย ถ้าตัดไม่ได้ก็รู้ยู่แล้วคุมมันเอาไว้ให้มันอยู่ในกรอบ อยู่ในกรอบก็คือว่าให้มันวิตกวิจาร์ณอยู่ในด้านดี ๆ อย่างเช่นว่า นึกถึงเรื่องของพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ นึกถึงเรื่องของศีล นึกถึงเรื่องของการให้ทานอย่างนี้

ถาม : คืออย่างนี้ครับ คือเรานัดเขาเวลานัดเวลา ๙ โมงที่นี้ช่วงที่เราจะไปไม่ถึงมีอุปสรรค บางทีอย่างเช่นฝนตก จิตมันก็เป็นห่วง เออ.. เพื่อนเรารออยู่นะ ตัวนี้ตัดยากครับ

ตอบ : จริงๆ แล้วก็คือมันต้องคิดให้เป็นว่าอย่างไร มันก็ต้องรออยู่แล้ว ในเมื่อมันจะต้องรออยู่แล้วเราจะไปกังวลหรือไม่กังวลมันก็

ราคาเท่ากัน แล้วจะไปกังวลให้มันเสียอารมณ์ของเราทำไม

ถาม : มันเป็นอารมณ์ของปฐมฌานหรือเปล่าครับ ?

ตอบ : ตัวกังวลนี้มันไม่มีทางเป็นฌานได้หรอก (หัวเราะ) ถ้ายังห่วงกังวลอยู่มันทรงฌานไม่ได้

ถาม :(ไม่ชัด).....มีความจำดี

ตอบ : ความจำดี..อันนี้มันก็เกี่ยวกับสมาธิเหมือนกัน ถ้าสมาธิทรงตัวจิตมันผ่องใส สมองมันเหมือนกับมันจัดอันดับของมันเอง สามารถเรียงลำดับเรื่องข้อมูลของมันได้เปรี๊ยะๆ เลย สมมุติว่าอาจารย์พูดมาเรื่องอะไรมันก็จะจับประเด็นได้เร็ว ลักษณะนี้บางทีพูดแล้วมันเข้าใจยากเอาเป็นว่ายกตัวอย่างว่า หลวงพ่อวัดปากคลองมะขามเฒ่า เจ้าคุณพระมงคลชัยสิทธิ์ เวลาไปหาท่านแต่ละทีที่ ท่านชอบให้คาถาแล้วคาถาท่านยาวมาก พอให้เสร็จแล้วไม่พอท่านเขกหัวเปรี๊ยะบ้อเร่อเลยบอกเอาไว้ให้เอ็งไปใช้ แต่ที่ท่านี่พอสมาธิมันดีมันสามารถเรียงลำดับได้หมดเลยว่คาถาของท่านเนื้อหามันเป็นอย่างไร มันขึ้นต้นมันก่อนหลังอย่างไร แล้วเราจะจัดลำดับการจำแล้วมันแยกแยะออกมาเสร็จเรียบร้อย แล้วมันจะจำได้ขนาดที่ว่าบอกคนอื่นบางที่เขา ๓ เทียวแล้วยังจำไม่ได้ถ้าสมาธิดีเหมือนอย่างกับสมองมันแยกออกเป็นหมวดเป็นหมู่ เป็นระดับของมันเองจะจัดเรียงของมันเรียบร้อยเลยว่าต้องจำอย่างไรแล้วมันจะจำของมันได้ อยากจะจำดีต้องหัดภาวนาเรื่อยๆ เข้าไว้ ถ้าสมาธิดีแล้วเหมือนกับเจ้าจอย มันนั่งมองอาจารย์เขาอยู่เพื่อนข้างหลังห้องก็เล่นกันโยกโต๊ะโยกเก้าอี้ โยกไปโยกมามันโยกเกินศูนย์ถ่วง เก้าอี้มันหงายฟาดโครมลงไป เพื่อนอีก ๓๐ กว่าคนหันไปมองเป็นตาเดียวกัน เจ้าจอยมันนั่ง

มองแต่หน้าอาจารย์ สมาธิมันดีขนาดรอบข้างมีอะไรมันไม่รู้เรื่อง ได้ยินแต่เสียงอาจารย์อยู่อย่างเดียว เขาทำได้ขนาดนั้น ถ้าเราสมาธิขนาดนั้นเรื่องความจำไม่มีปัญหาเลย ส่วนใหญ่แล้วเด็กสมัยใหม่สมาธิสั้น รีโมทคอนโทรลมันทำพิษนี่ออกมัย ? ไม่ชอบใจเปลี่ยนๆ ความจำมันขาดเป็นท่อนๆ เหมือนตัวจิกซอร์วี่ในเมื่อความจำมันขาดเป็นท่อนๆ เหมือนตัวจิกซอร์วี่ ความสนใจจุดใดจุดหนึ่งมันก็น้อยมันก็กลาย มัน...

ถาม : มันเป็นแบบนี้รีไปล่าคะคือ คนสมัยนี้ไม่ค่อยได้เดิน สมัยก่อนเดินเยอะ

ตอบ : มันก็มีส่วนเหมือนกัน จะมากจะน้อยส่วนของมันมีอยู่แต่ว่าจริงๆ ก็คือสังคมปัจจุบัน พวกเกี่ยวกับพวกคอมพิวเตอร์หรือพวกเครื่องเล่นอะไรต่อมิอะไรที่มันใช้ระบบดิจิทัลที่จะสามารถที่จะเปลี่ยนแปลงอะไรได้เร็วมาก รับข้อมูลได้เร็วค้นหาข้อมูลอะไรได้เร็วอะไรอย่างนี้มันทำให้คนสมาธิสั้นลง

ถาม : เพราะว่าสมัยก่อนชวานาเขาปลูกข้าว กว่าเขาจะปลูกได้ไรหนึ่งเขาใช้ความเคยชิน ถ้าเดินนั้นับ...

ตอบ : นับครั้งไม่ถ้วน สมัยนี้มันเล่นรถดำนา (หัวเราะ)

ถาม : เปลี่ยนแปลงง่าย ฉะนั้นเวลาทำอะไรซ้ำๆ เป็นพันๆ ครั้งทำให้ได้เรื่องสมาธิ

ตอบ : ของเราความสนใจเฉพาะที่มันน้อยความจำไม่ก็เลยไม่ดีไปด้วย เขาเรียก "สมาธิสั้น"

ถาม : การแยกกายกับใจแยกอย่างไร ?

ตอบ : แยกกายกับใจ ถ้าหากว่าสมาธิทรงตัวตั้งแต่ปฐมฌาน

ขึ้นไปติดกับกายจะเริ่มแยกเป็นคนละส่วนกัน คือตอนนั้นจิตจะสนใจแต่อาการภายใน ประสาทร่างกายที่ถือว่าเป็นกายจริงๆ กายนอกมันไม่ค่อยจะรับรู้กันแล้ว ถึงไม่ใช่ความพยายามในการแยกมันก็จะแยก ทีนี้ในความหมายเรา แยกจิตแยกกายมันเป็นการถอดกายในออกไปแบบที่ เขาเรียกว่าถอดกายทิพย์หรือเปล่า ? ถ้าหากว่าเป็นลักษณะอย่างนั้น ต้องฝึกอีกแบบหนึ่ง เขาจะมีการฝึกให้ถอดกายในไปเพื่อที่จะไปท่องเที่ยวภพต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นนรก สวรรค์ พรหม นิพพานอะไรเหล่านี้เป็นต้น แต่ถ้าหากว่าได้แยกจิตแยกกายลักษณะที่ว่านี้ แต่เราทำสมาธิได้ปฐมฌานก็เริ่มแยกได้แล้ว

ถาม : แค่นี้ได้ปฐมฌานนี้ได้ยังไงคะ ?

ตอบ : คือกำลังใจมันจะทรงตัวอยู่ระดับหนึ่ง ในระดับนี้สิ่งที่เข้ามาทางตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจอะไรมันไม่ค่อยได้รับความสนใจเพราะจิตมันเป็นสุขอยู่กับการภาวนาเฉพาะหน้า คราวนี้การที่เราภาวนาจะจนชิน คำว่า "ชิน" ภาษาบาลีเขาเรียกว่า "ฌาน" ปฐมฌานคือความเคยชินขั้นที่ ๑ มันมีอยู่ด้วยกัน ๔ ขั้นเขาเรียก ฌาน ๑ ฌาน ๒ ฌาน ๓ ฌาน ๔ คราวนี้ว่าแค่เข้าถึงความเคยชินขั้นที่ ๑ ก็เป็นอันว่าติดกับกายมันเริ่มจะห่างกันแล้ว พอเริ่มเป็นฌาน ๒ บางทีมันเริ่มไม่รับรู้การหายใจ คำภาวนามันก็หายไปด้วย ถ้าถึงฌาน ๓ ยิ่งกับประเภทกลายเป็นหินไปเลยก็มี คือสภาพต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับร่างกายมันจะแปลกๆ แล้วฌาน ๔ นี้ไม่รับรู้อาการภายนอกแน่นอนเลยฟ้าผ่าข้างหูไม่เอาด้วยไม่ได้ยิน เพราะประสาทร่างกายมันไม่ได้ทำงานตรงนั้นแล้ว

ถาม : คือเป็นคนที่มีสติว่าซี้กั่วงลมากเลย ไม่รู้ว่า...

ตอบ : เริ่มต้นภาวนาซะก่อนนะ ทุกอย่างที่เราพูดมาถ้าเราเริ่มภาวนาแล้วปัญหาอื่นๆ มันจะหมดนะจะเพราะฉะนั้นตั้งหน้าตั้งตาภาวนาได้เลย

ถาม :

ตอบ : นั่งสมาธินับลมหายใจเข้า-ออกของเราให้แหละว่าไปเลย ถ้าหากว่าเราเริ่มตรงจุดนี้แล้วตัวอื่นๆ มันหมดไป ไม่อย่างนั้นของเรา เราถามๆ อยู่เนี่ยมันจะหาที่จับไม่ได้มันต้องทำ พอทำแล้วเกิดปัญหาเฉพาะจุดขึ้นมาเราก็แก้ทีละจุดมันก็จบ แต่ถ้าเราถามอยู่มันจะไม่จบ ฉะนั้นตั้งหน้าตั้งตาทำได้เลย มีเวลานั่งสมาธิ เวลานั่งสมาธิครั้งแรกมันก็ฟุ้งซ่านนั่งอยู่ตรงนั้นแหละ แต่มันไปคิดอะไรก็ไม่รู้พอรู้ตัวก็เลิกคิดกัน มาจับลมหายใจเข้า-ออก รู้ตัวก็เลิกคิดกัน มาจับลมหายใจเข้า-ออกเดี๋ยวก็นั่งมันได้

ถาม : คือตอนนี้ไม่แน่ใจบรรยากาศที่ทำงานคะ

ตอบ : ทำไมล่ะ ?

ถาม : จะเกิดปัญหา คือ ตอนนี้งานมันขยายตัว คือคนในที่ทำงานยังไม่พร้อมที่จะรับงานจะทำยังไงคะ ?

ตอบ : ถ้าเรามีหน้าที่รับผิดชอบก็จำเป็นที่จะต้องอบรมหาความชำนาญให้กับเขา เพื่อเขาจะได้เตรียมพร้อมที่จะรับงานใหม่ แต่ถ้าเราไม่มีหน้าที่รับผิดชอบทำแค่งานตรงหน้าของเราให้ดีที่สุดเท่าที่จะดีได้ คือถ้าเราไปยุ่งกับคนอื่นเมื่อไหร่เกิดเรื่องเมื่อนั้น แต่ถ้าหากว่าอยู่ใต้การรับผิดชอบของเรา จำเป็นจะต้องมีการประชุมมีการอบรม เพื่อที่จะให้เขาทำงานได้เต็มฝีมือมากกว่านั้น หรือได้ดีมากกว่านั้น หรือไม่ก็ทำให้เขาดูว่าที่จริงๆ มันต้องทำอะไร หนักใจมั๊ย ?

ถาม :(ไม่ชัด)....แต่เขาคงจะต้องอยู่กับเราต่อไป ต้องทำยังไง ถึงจะให้เขายอมทำงาน ?

ตอบ : ใจเรื่องการที่จะทำให้คนอื่นยอมรับเรานี้มันมีอยู่อย่างเดียว คือต้องแสดงให้เห็นว่าเราเหนือกว่าทุกกระบวน ความสามารถในการงานของเราทุกอย่างเหนือกว่าอะไรดีกว่า

ถาม : มีอยู่เรื่องเดียว คือเรื่องวัยวุฒิค่ะ

ตอบ : ไม่เป็นไรหรอกสมัยนี้ปลอมหน้าได้ อายุแค่นี้เขาปลอมเป็นคุณยายอายุ ๘๐ ยังไหวเลย ทำหน้าที่เหี้ยวๆ ไม่ใช่เรื่องยาก คนมีความสามารถวัยวุฒินี้มันจะโดยคุณวุฒิ คือความสามารถคลุมไปเองนะค่อยๆ ทำไปเถอะเดี่ยวพอเอางานเอาการไปมากๆ หน้ามันเหี้ยวเกินไปเอง ตกลงเขามีจุดเดี่ยวไซ้มีย์ที่เขาไม่ยอมรับ คือเขาเห็นว่าเราเด็กเกินไป

ถาม : เขาใช้วิธีบีบค่ะ คือบีบให้เราทนไม่ไหว ยอมในสิ่งที่เราควรจะได้

ตอบ : แล้วในเมื่อเรารู้ว่าเขาบีบจะไปให้เขาบีบทำไมล่ะ ก็ทำเป็นไม่รู้ไม่ชี้ไปซิ แกล้งโง่มันสนุกนะ โบราณเขาว่าแกล้งโง่ไม่เป็น เป็นใหญ่ไม่ได้ ไม่ว่ามันจะมาวิธีไหนก็ตามเราก็หลบซ้ายเลี่ยงขวาไปเรื่อยๆ ไม่ยอมเข้าไปในจุดที่เขาต้องการ ก็เห็นๆ อยู่ว่ามันดันดันเราไปมุนั้นแกล้งๆ เดินไปเกือบถึงมุมแล้วก็เลี้ยวซะ...(หัวเราะ)...มันน่าสนุกนะ แต่สักวันจะทุกข์เอาจริงๆ ปัญหาหลายไปนั่งท่องคาถามั้ย ? มันมีคาถาอยู่บทหนึ่งเขาเรียก "คาถาวัวกินนมเสือ" มาจากนิทานพื้นบ้าน หลวิชัย - คาวี เคยได้ยินมั้ยที่เขาเรียกว่า "เสือโคคำจันทร์" แม้วัวถูกเสือกินไปแล้ว แต่ลูกวัวเป็นเพื่อนกับลูกเสือ ลูกเสือกก็เลยชวนลูกวัวมาอยู่ด้วยกัน

มากินนมแม่เสือด้วยกัน อันนี้มันมีคาถาอยู่บทหนึ่งเขาเรียก "วัวกินนมเสือ" มันหมายความว่าถึงจะมีศัตรูอยู่รอบด้านแต่เราก็จะอยู่ได้ ลองภาวนาดูมั้ย ? (หัวเราะ) เดี่ยวเขียนให้ดีกว่าไม่ยาวมากหรอก ๔ บรรทัดไปลองดูน่าสนุกนะ

ถาม : ไม่ทราบว่าจะเลือกการปรับหรือการเปลี่ยนดี ?

ตอบ : ก็ค่อยๆ ปรับดีกว่าเพราะเปลี่ยนทีเดียวเลย ความเคยชินของคนจะทำให้เขารู้สึกลำบาก ค่อยๆ ปรับดีกว่า ถ้าหากว่าเปลี่ยนทีเดียวเรารับได้ แต่คนอื่นเขารับไม่ได้ ต้องคิดถึงคนอื่นด้วย

ถาม : พอรู้ว่านี่เกิดปัญหาแล้วก็เปลี่ยน

ตอบ : อย่างนี้หนีปัญหา เรื่องปัญหามันมีอยู่ทุกที่จากที่หนึ่งก็ไปอีกที่หนึ่ง วิ่งชนปัญหาดีกว่าหนีมัน

ถาม : แล้วหนู....(ไม่ชัด)....ในลักษณะที่กรมเดียวกัน กองเดียวกัน ในลักษณะที่กินแรงเพื่อนในที่ทำงาน

ตอบ : นี่เจอมาเยอะต่อเยอะ แต่ว่าก็จะเอาแค่นั้นในเขตความรับผิดชอบของเราเอง ถ้าหากว่าในได้อำนาจรับผิดชอบของเรามีคนอยู่กี่คน จำนวนเท่าไรก็เร่งรัดเขาได้ นอกเหนือไปจากนั้นแล้วโดยเฉพาะ สูงขึ้นไปหรือว่างานรับผิดชอบของคนอื่นอย่าไปแตะนะ เอาแค่จุดของเราให้มันดี

ถาม : แล้วในเมื่อบางคนไม่เวิร์คที่เราสามารถที่จะเอาคนออก เราควรจะทำมั้ย ?

ตอบ : บอกเขาตรงๆ บอกว่าถ้าคุณยังทำแบบนี้ก็ ต้องหางานที่อื่นทำแล้วละ

ถาม : แล้วช่วยวิธีต่างๆ

ตอบ : ไม่ต้องเสียเวลาพูดพรอกทำจริง ๆ เลยเชื่อคลั่งให้ใก้ดู ไม่ใช่เชื่อใก้ให้ลึงดู คนไหนเส้นใหญ่ที่สุดเอาคนนั้นออก คนอื่นมันหนาวเอง งานบางอย่างมันจำเป็นนะอย่าคิดว่ามันเป็นการสร้างศัตรู แต่ว่าจำเป็นเพื่อที่จะให้งานทั้งหมดเป็นไปด้วยดีจำเป็นที่จะต้องทำ

ถาม : แล้วคนที่อยู่ร่วมกันแล้ว อย่างที่คนที่กำลังใจไม่เสมอกัน เราต้องวางตัวยังไง ต้องวางใจยังไง ?

ตอบ : อย่าตั้งความหวังอยู่กับเขามากนัก คิดว่าทั้งหมดเราทำเองได้ไม่ต้องง้อใคร ถ้าหากว่าเขาช่วยก็ถือว่าเป็นบุญเป็นคุณ เป็นน้ำใจของเขา แต่อย่าไปหวังว่าเขาจะทำหน้าที่นั้นได้ดี คิดซะว่าถ้าเป็นงานที่ได้รับผิดชอบของเรา คนที่รับผิดชอบก็คือเรา เพราะฉะนั้นเราเองทำทั้งหมดพอคนอื่นเขามาทำเบาแรง เออดี..ถือว่าเขาช่วยเรา จะไปหวังร้อยเปอร์เซ็นต์เต็มจากคนอื่นมันเป็นไปได้หรือ บางคนจิตใจสำนึกมันไม่มี จริง ๆ แล้วยืมคนญี่ปุ่นนะ คนญี่ปุ่นระยะหลังนี้ไม่รู้ว่าเป็นยังไง แต่ว่าช่วงก่อนนี้เขาเข้าทำงานที่ไหนดี้ เขาทุ่มเป็นทุ่มตายให้กับที่นั้นเลยเหมือนกับงานตัวเองยิ่งกว่างานตัวเองตัวนี้เขาเรียกว่า "จิตสำนึกของความเป็นเจ้าของ" แต่ว่า.. ส่วนใหญ่ของเราแล้วจิตสำนึกของความเป็นเจ้าของไม่ค่อยมี ใครเปลี่ยนงานได้บ่อยเท่าไรถือว่ามีความสามารถเท่านั้น มันกลายเป็นว่าต้องไปหาความชำนาญในที่ใหม่ไปเรื่อย ๆ ต้องเสียเวลาไปศึกษางานใหม่ ต้องไปปรับเข้ากับสถานที่ใหม่ไปเรื่อย ๆ มันก็เลยพุดง่าย ๆ ว่านอกจากจะก้าวหน้ายากแล้วก็ลักษณะเหมือนกับที่เรบอกไว้ ถึงเวลาทีปัญหาทิ้งไปทำที่อื่นก็หนีไปไม่รู้จัก

เพราะฉะนั้นของเราตอนนี้เราแก้ที่เรารับผิดชอบก่อน ภายใต้การรับผิดชอบของเราเท่าไรเราแก้เท่านั้น อย่าไปแบกโลกแทนคนอื่นเขา สมมุติว่านั่งโต๊ะติดกันแต่งงานมีคนคนละส่วน ใ้ไหนมันจะละและแก้ไหนปล่อยมันเราทำของเราให้ดีไว้ ผู้บริหารเขาจะมองเห็นเองว่าใครเป็นยังไง แล้วต่อไปถ้ามีโอกาสขยับขึ้นไปสูงกว่านั้นแล้วเราก็ค่อยมาแก้ที่จุดที่เรา ยังไม่ได้แก้ แต่ว่าก่อนนั้นไม่ได้อยู่ใต้ความรับผิดชอบของเรา แต่ว่าตอนนี้อยู่ใต้ความรับผิดชอบของเราแก้ต่อไป อย่าใจร้อนนะถือว่าคนเราเกิดมาอายุนานหลายสิบปีค่อย ๆ ทำไปอายุสัก ๕๐ แล้วค่อยตีเราก็รอดได้ (หัวเราะ)

ถาม :

ตอบ : พระสุก พระใส พระเสริม พระบางใช้มัย ? พระสุกจมอยู่ที่เวินพระสุก พระใสอยู่ที่วัดโพธิ์ชัยหนองคาย พระเสริมอยู่วัดปทุมวนาราม สระปทุมใกล้ ๆ กรมตำรวจ ส่วนพระบาง พระบางมีอยู่ระยะหนึ่งที่ฝนฟ้ามันแล้ง ราษฎรทูลเกล้าถวายฎีการัชกาลที่ ๕ ว่าหลวงพ่อบพระบางทำให้ฝนแล้ง ก็เลยเอาไปคืนลาวซะ ไม่งั้นลาวจะไม่มีพระพุทธรูปสำคัญเหลือเลย ตอนนีพระบางอยู่ที่หลวงพระบาง จริง ๆ เวลาหน้าสงกรานต์นี้ เจ้ามหาชีวิตของลาวจะเป็นผู้นำอัญเชิญพระบางแห่ออกมาเพื่อให้ชาวบ้านได้กราบไหว้บูชา มาตอนหลังพอระบบพระมหากษัตริย์โดนคอมมิวนิสต์ล้มไป ก็ไม่ทราบเหมือนกันว่า ประเพณีนี้ยังเป็นปกติอยู่รีเปลาแต่ถ้าหากว่าเจ้ามหาชีวิต คือพระมหากษัตริย์ของเขายังอยู่ที่นี่จะเป็นผู้เชิญพระบางออกมาทุกปี ศิลปะล้านช้างนี้จะอยู่ราว ๆ ไน่น ยุคปลายอยุธยาต้นรัตนโกสินทร์ ก็คือว่าจะในช่วงต่อ อยุธยา ธนบุรี

รัตนโกสินทร์

ถาม : ก็ไม่เท่ามาก

ตอบ : ไม่เท่ามาก จริงๆ แล้วล้านนา กับ ล้านช้าง เกี่ยวเนื่องแทบจะเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เพราะว่าแต่งงานข้ามกันไปก็ข้ามกันมา แล้วมาพระเจ้าไชยเชษฐาธิราช ผู้ที่ถือว่าเป็นมหाराชของลาวจริงๆ แล้วครองเชียงใหม่อยู่ก่อนนานมากเลยหลายปีทีเดียว พอพม่าจะตีเชียงใหม่ ท่านเห็นว่าไม่สามารถจะต้านกำลังพม่าได้ ก็เลยหลบพระแก้วมรกตไปตั้งเวียงจันทน์ขึ้นมาแทน ลาวก็บอกว่าไทยขโมยพระแก้วไป ไทยก็บอกว่าลาวขโมยไปก่อน...(หัวเราะ)...ทะเลาะกันไปก็ทะเลาะกันมาอยู่ย่นั่นแหละ แต่ตามประวัติพระแก้วมรกต เขาว่าต้องอยู่ถึง ๗ นครใช้มั้ย ? เท่าที่รู้ก็คือว่า ท่านเกิดขึ้นที่ปาฏลิสบุตร แล้วก็มาปรากฏที่ลำปางไปอยู่เชียงใหม่ ไปอยู่เวียงจันทน์ แล้วก็มาอยู่หนองคาย แล้วก็มาอยู่กรุงเทพฯ คืออยู่เวียงจันทน์แล้วก็อัญเชิญมาพักที่หนองคายก่อน แล้วก็มาอยู่กรุงเทพฯ เอ๊ะ ๖ เท่ากับว่าเป็น ๖ เมือง

ถาม : แล้วก็ย้ายข้ามฝั่งไปธนบุรีก็ ๗ แล้ว

ตอบ : จริงๆ แล้วเขานับว่า นับว่า ๖ เมือง เมืองที่ ๗ นี่เมืองใหญ่หน่อยเมืองรัสเซีย พระเจ้าซาร์นิโคลัสไป ท่านเสด็จมาเมืองไทย ท่านขึ้นปีกกับรัชกาลที่ ๕ นี่ รัชกาลที่ ๕ เลยออกปากว่าในเมื่อสนิทสนมกันขนาดนี้ แทบจะถือว่าเป็นแผ่นดินเดียวกันเป็นทองแผ่นดินเดียวกันก็ว่าได้ เพราะฉะนั้นท่านอยากได้อะไรที่เป็นของไทย ในฐานะพระเจ้าแผ่นดินไทย ท่านยินดีมอบถวายให้ ท่านเล่นขอพระแก้วมรกต (หัวเราะ) รัชกาลที่ ๕ ไม่นึกว่าจะเจอขนาดนั้น ก็คงจะอีกเหมือนกัน รัชกาลที่ ๕ ก็คงเห็น

ว่าในเมื่อตนเองเป็นกษัตริย์ตรัสแล้วไม่คืนคำ พระเจ้าซาร์นิโคลัสกล้าขอก็คงให้เหมือนกัน พระเจ้าซาร์นิโคลัสคงซึ่งในน้ำใจ ขอของสำคัญขนาดนี้ยังให้ก็เลยบอกเอาไว้ ถ้ามันอะไรที่อยากได้ในรัสเซีย ต้องการก็จะให้บ้าง รัชกาลที่ ๕ ขอพระแก้วคืน (หัวเราะ) ตกลงว่านครที่ ๗ นี่ไปอยู่แป็บเดียว

ถาม : ไม่ทันไปใช้มั๊ยคะ ไปหรือยังคะ ?

ตอบ : ถือว่าไปแล้ว ถือว่าให้เขาแล้ว ถึงได้บอกที่บอกว่าต้องอยู่ถึง ๗ เมือง เห็นที่จะอยู่มาครบจริงๆ หนองคายพระแก้วอยู่พักหนึ่ง เคยไปมัยวัดพระแก้วเก่า ปัจจุบันเป็นที่ทำงานของหน่วยปฏิบัติการตามลำน้ำโขงติดอยู่ชายน้ำเลย วัดกับเจดีย์เขาสว่างอยู่เป็นที่ประดิษฐานชั่วคราวก่อนที่จะทำพิธีอัญเชิญเข้ามากรุงเทพฯ

ถาม : สรุปว่าในแม่น้ำโขงที่เขาบอกว่าเขาเจอพญานาค พญานาคเนี่ยจริงๆ นาคนั้นก็ถือเป็นเทวดาที่เขามาให้เห็นหรือว่า... ?

ตอบ : นาคมี 2 แบบ แบบเป็นเทวดา คือเทวดาชั้นจตุมหाराชเหล่าที่เราเรียกว่า "นาคา" เหล่านี้จะเป็นบริวารของท่านท้าววิรูปักษ์ เวลาทำงานท่านจะปรากฏให้เห็นลักษณะของงูใหญ่ นี่ต้องถือว่าเป็นเครื่องแบบเวลาทำงานแบบเดียวกับบริวารของท่านท้าวเวสสุวรรณ เวลาจะทำงานก็ปรากฏในรูปของยักษ์ แต่จริงๆ แล้วท่านสวยสะอาดสะอ่งลักษณะคล้ายๆ พรหมเพียงแต่ว่าเครื่องแต่งตัวไม่เหมือนพรหมที่ท่านคล้ายพรหมเพราะส่วนใหญ่แล้วจะทรงฉานได้เพียงแต่ตอนตายลืมห้างเข้าไปตายอยู่นอกฉานชะ น่าจะหนาวแน่เลยนะตายนอกชานคราวนี้ อีกประเภทหนึ่งเป็นสัตว์เดรัจฉานกึ่งทิพย์อย่างพวกครุฑ พวกนาคเหล่านี้ ถ้าประเภทเดรัจฉานกึ่งทิพย์พวกนี้เขาจะอยู่ในภูมิของเดรัจฉาน

เลยแต่ว่ามีบุญเก่าที่เสริมเอาไว้มากก็เลยทำให้มีทิพสมบัติเลยมีอะไร
สามารถแปลงร่างเป็นคนได้ แต่ว่าสัญชาติของท่านจริงๆก็คือสัตว์
เดรัจฉาน

ถาม : แต่พวกนี้ก็คือ ถือกำเนิดจากสัตว์เดรัจฉานธรรมดา ?

ตอบ : ไม่ใช่จะ เป็นโอปปาติกะ คือเป็นเดรัจฉานมีฤทธิ์เรียกได้
ว่าอยู่ในสภาพกึ่งทิพย์ โอปปาติกะเกิดแล้วโตเลยไม่ต้องเสียเวลา

ถาม : แล้วมีร่างกายจับต้องได้มั๊ย ?

ตอบ : ถ้าท่านให้จับก็จับได้ เพราะว่าท่านทั้งหลายเหล่านี้ ถ้าต้อง
การให้หยาบเสมอเรา คือต้องการปรากฏให้เราเห็น แสดงกายหยาบขึ้น
มาก็จับได้ตองได้ เทวดาก็เหมือนกัน ถ้าต้องการให้เราจับต้องได้ก็จับได้
เคยจับดูเทวดาผู้หญิงเนื้อก็เหมือนกับผู้หญิงของเรานี้แหละ แต่ว่าเนื้อ
เป็นแก้ว ๆ แต่เวลาจับเนี่ยลักษณะก็เหมือนกับเนื้อผู้หญิงคือนุ่ม ๆ เหมือน
กัน ไม่ได้เจตนาจะตอมนั้นตั้งใจจะจับเขาทุ้ม คว้าไปเจอเอาเต็มที่แล้วแล้ว
เขาก็ประเภทจ๊กกะจี้ยักเอวยักไหล่ ก็เขาแกล้งเราก่อน ของเราตะแคง
ข้างภาวนา เขาบอกท่านไม่ตีหรือ เขาก็จับหัวคนท้ายคนเปลี่ยนทำใหม่
เดี่ยวอีก ๒ คนมันมามันบอกท่านไม่ตี มันก็จับเปลี่ยนทำใหม่ เปลี่ยนไป
เปลี่ยนมาร่ำคาญก็ถีบมันซะ เขาจับขาไว้ ถีบซ้ายก็จับซ้าย ถีบขวาก็จับ
ขวา เราก็เอ๊ะ จะทำยังไงมันตี ก็คิดว่าคนที่อยู่ทางหัวนอนทุ้มมันซะก่อน
เอื้อมมือคว้าไปเต็มที่แล้ว ปัดโพ้ผู้หญิงนี้หัวโถ้เราก็นึกว่าผู้ชาย

ถาม : แล้วตกลงได้ทุ้มหรือเปล่านั้น ?

ตอบ : จะไปได้ทุ้มอะไรเล่า พอจับไปรู้ว่าเป็นผู้หญิงก็รีบปล่อย
แล้ว (หัวเราะ) เขาไม่จับเราทุ้มก็บุญแล้ว

ถาม : ท่านคะอย่างนี้ในประวัติศาสตร์นั้นมีจริงรึเปล่านั้น ลาวไม่
ชอบใจไทย ?

ตอบ : คงจะพอๆ กันนั่นแหละพอๆ กับที่ว่าพอไทยได้ยินว่าพม่า
เมื่อไหร่ ก็นึกถึงกรุงศรีอยุธยาแตกทุกที ก็พอกัน เรื่องทั้งหลายเหล่านี้
นี่จริงๆ แล้วคนเรามันไปยึดอดีตมากเกินไป ถ้าถามว่าคุณเกิดทันยุค
นั้นมั๊ย ? ตอบยาก...ยกเว้นพวกที่ได้ทิพจักขุญาณไซ้มั๊ย ? อย่างนี้ถ้าจะ
บีบกันให้ตายจริงๆ ก็ถามว่าเกิดทันมั๊ย ? ตอนนี้อายุเท่าไร ? อย่างนี้มัน
กลายเป็นไปใส่อารมณ์ตามอดีตที่เลยมานานแล้ว อย่งที่ไปสร้างวัดทาง
พม่าเหมือนกัน หลายคนก็บ่นว่าพมามันทำอย่างนั้นกับเรา อย่างนี้กับเรา
แล้วไปช่วยมันทำไม บอกเราไม่ได้ช่วยพม่าเนี่ยช่วยคนไทยที่มันหลงอยู่
ในพม่า (หัวเราะ) เออ....

ถาม : เขาไม่ยอมให้กลับมาฝั่งนี้เลยหรือ ?

ตอบ : ของเราไม่ยอมรับเขาต่างหาก ทางด้านโน้นถึงไม่ยอมถ้าเขา
จะมาเขาก็หนีมาได้ ของเราไม่ยอม มันกลายเป็นเขาหลบหนีเข้าเมืองไป
นะซี แต่ว่าถึงไม่ยอมก็เหอะ ถ้าพวกโน้นมันมาคนแถวหนองบัว สอง
แคว ป่าหวาย สามพระยา มาทำงานเมืองไทยเกือบทั้งหมู่บ้าน เขามา
เขาพูดได้เลยนะไม่ต้องเสียเวลาหัด ไปสมัครงานที่ไหนเขารับเลย เดือนที่
แล้วเขาก็มาที่นี่ ๒ คน ๓ คนเอาของกรฐินเก่าของปีที่แล้วโน้นของวัด
หนองบัว มาให้เรียไรแล้วไม่มีเวลากลับเอามาฝากไว้ตรงนี้ ตอนช่วงที่
กลับมาทางด้านโน้นเขาก็ฝากจดหมายมาฝากจดหมายมาว่าให้คนโน้น
อยู่ที่นั่นอยู่ที่นี้ มีเบอร์โทรให้มาก็โทรไปบอกให้เขามารับจดหมายไป ทาง
ด้านโน้นเขายังมีน้ำใจเหมือนกับคนโบราณ ก็คือว่าไปไหนนี่จะมีการฝาก

โนนฝากนี้ไปให้กันอยู่ ของเรสมยนี้ถ้าขึ้นฝากไปนะ หายจ้อยไปแน่เลย
 อย่างเป็นทางการมันจะฝากเงินฝากทองไป แล้วบางคนฝากไปที่หนึ่ง ๖ บาท
 ๑๐ บาททองคำอย่างนี้ เขาไม่กลัวเราโกง

ถาม :

ตอบ : ก็ทองคำเขายังฝากไปที่ขนาดนั้น เขาไม่กลัวเราโกง เขา
 ยังตรงไปตรงมาอยู่ พอได้เงินครบเมื่อไหร่ ครบสิ่งซื้อสิ่ง ครบห้าสิบซื้อ
 ห้าสิบ ครบบาทซื้อบาท

ถาม : เขาซื้ออย่างนี้เหอ ของเราเก็บแล้วเอาไปตั้ง

ตอบ : ของเขามันไม่ตั้ง มันเก็บตายเลย

ถาม : ถ้าอย่างนั้นราคาทองที่นั่นน่าจะถูกกว่าหรือเปล่า ?

ตอบ : ทองเขาจะซื้อทางฝั่งไทยเพราะว่าทองพม่าน้ำหนักมันน้อย
 กว่าไทย ทองไทยบาทหนึ่งเท่ากับ ๑๕.๒ กรัม ทองพม่าบาทหนึ่ง ๑๕
 กรัมเท่านั้น เพราะฉะนั้นถ้าซื้อทองไทย ๑๐ บาท ซื้อทองพม่าได้เกือบ
 ๑๑ บาท

ถาม : ราคา ๑๕ กรัมของเขาถูกกว่าของไทยเราหรือคะ ?

ตอบ : ๑๕ กรัมของเขามัน ๗๐,๐๐๐ กว่า ตอนนั้นก็ราวๆ เกือบ
 ๘,๐๐๐ บาท เพราะฉะนั้นทองไทยไปขายเป็นเงินเขาก็ได้กำไรเยอะ ของ
 เราตอนนั้นมันก็แค่ ๕,๐๐๐ กว่า ตอนนี่ ๕,๐๐๐ เกือบๆ ๖,๐๐๐ บาท

ถาม : เอ๊ะ เงินกับทองของเขาน่าจะ.....(ไม่ชัด).....?

ตอบ : ทองแพงจริงๆ ของเขาเองมันคล้ายๆ กับว่าเงินของเขามัน
 ไม่มีค่าไม่น่าเชื่อถือเพราะรัฐบาลเขาพร้อมที่จะยกเลิกได้ทุกเวลา เขาเลย
 ชอบถือพวกทองหรือไม้ก่เงินต่างประเทศแทนอย่างเงินไทยหรือว่าดอลลาร์

อย่างนี้ก็เท่ากับว่าค่าประกันได้ถึงเวลาก็ค่อยไปแลกเอาไปแค่พอใช้
 เขาจะเก็บกันเป็นทองกันทั้งนั้น ชื่อทอง ส่วนใหญ่แล้วพวกหนองบัวมาก็
 พวกก็จะฝากเงินมาซื้อด้วยซ้ำไป เอาทองไทยนะเอาเส้นใหญ่ๆ ดันๆ เขา
 ไม่เอาสวยงามหรือเอาตันๆไว้ น้ำหนักมันดี คราวที่แล้วไปที่พวกเรา
 ถวายทองบูชาพระธาตุไป ก็แยกใส่ถุงไว้พลอยไว้ด้าน ทองไว้ด้าน พระไว้
 ด้าน ถึงเวลาก็เอาทองใส่ยามไปเพราะว่าจะรอช่วงสุดท้ายแล้วค่อยเอาใส่
 บาทตราเพราะเราไปก่อนนั้นเกือบเดือน ถ้าหากว่าเอาไปใส่ไว้ในบาทตรา
 จะโดนขโมยได้ ก็ให้ตาปลี้ยเขาเอายามแขวนคอเอาไว้ เอ็งอย่าออกห่าง
 ช้านะ ครบๆ อาจารย์ แล้วแกวงไปแกวงมานั้นแหละไม่ได้รู้เรื่องอะไร
 หรือ พอถึงเวลาจะเอาใส่บาทตราก็บอกพ่อออก พ่อออกก็คือลุง พ่อออก
 เอายามมาซิ พ่อออกเขาก็ส่งยามมาให้ พ่อเราเททองออกมา โอ้โห..
 เป็นขี้เลย เออที่นี้รู้หรือยังว่าแขวนอยู่กับคอตัวเองแท้ๆ (หัวเราะ) เขา
 เอายามแขวนคอเอาไว้ก็เขาคล่องอย่างนี้เลยนะ แล้วก็เดินไปเดินมากุมใจ
 มากถือยามให้อาจารย์ เขาไม่รู้หรือว่าทองเป็นขี้เลย (หัวเราะ)

ถาม : เขาไม่สงสัยหรือมันหนักมากเลย

ตอบ : เขาคงคิดว่าของพระโน่นมั่งนี้มั่งไซ้มัย ? แล้วส่วนใหญ่แล้ว
 ของเรามันพกคล้องถ่ายรูปบ้างอะไรบ้าง ของพวกนี้รวมๆ กันแล้วมัน
 หนัก หารู้ไม่ว่าทองทั้งถุงเลย (หัวเราะ)

ถาม : ทองซึ้งหนึ่งกี่บาท ?

ตอบ : ซึ้งหนึ่งมัน ๓ ปอนด์พม่า (หัวเราะ) ๓ ปอนด์ ก็โลกกว่า

ถาม : โห...ก็โลกริ่ง

ตอบ : ไม่ทราบเหมือนกันเท่าไร ๓ ไซ้มัยมันต้องหาร ๒.๒ คุณ

๑,๐๐๐ หาร ๑๕.๒ ได้ ๘๘ บาทกว่าเกือบๆ ๑๐๐ บาท ทองซึ่งหนึ่ง๘๐ กว่าบาทคิดทันสมัย ? (หัวเราะ) หัวสมองไม่ค่อยแล่นแลยนะ ขนาดเอาออกมาเป็นตัวเลขได้ยังไยยังนึกไม่ค่อยจะออกเลย

ถาม : อย่างการที่คนฟังเทศน์แล้วบรรลุถึงธรรม นอกจากอยู่ที่ผู้ฟังแล้วผู้ที่เทศน์ด้วยถ้าในกรณีที่บารมีสูง การที่จะทำให้ผู้ฟังบรรลุถึงระดับ....?

ตอบ : ไม่ได้จะ สุทธิ อสุทธิ ปัจจัยตั้ง นาญญู อัญญู วิโสธเย "ความบริสุทธิ์หรือไม่บริสุทธิ์เป็นของเฉพาะตน บุคคลหนึ่งจะทำบุคคลหนึ่ง ให้บริสุทธิ์หาได้ไม่" แต่ว่าบุคคลที่ท่านมีความสามารถสูงเข้าถึงความบริสุทธิ์จริงๆ มี เจโตปริยญาณ รู้ใจผู้อื่นจริงถ้าเทศน์ตรงกำลังใจมันทำให้เขาสามารถที่จะเข้าใจได้ง่ายขึ้น แต่ขึ้นอยู่กับการตัดสินใจของผู้ฟังคนนั้น ไม่ใช่เขาไปทำให้คน ๆ นั้นบริสุทธิ์ แต่ว่าเป็นเพราะคน ๆ นั้นตั้งใจของตนให้พ้นขึ้นมาจากบ่วงกรรมทั้งปวงเข้าสู่ความบริสุทธิ์สิ้นเชิงต่างหาก ตัวเองทำเองถึงได้ คนอื่นอย่างเก่งก็เป็นสื่อให้เท่านั้น อย่างเช่น ถ้าหากว่าเป็นพระท่านก็เป็นสื่อแค่ที่ว่าท่านเทศน์นำให้คิดตาม ปฏิบัติตามได้ก็ได้เป็น ถ้าไม่ยอมคิดไม่ยอมปฏิบัติตาม เทศน์ให้ตายก็เท่านั้นแหละ

ถาม : แล้วคนที่เวลาใกล้ตายนี้ ถ้าตัดร่างกายแล้วปรารภณาเข้าสู่พระนิพพานแล้วเนี่ยละ โดยใช้วาระสุดท้าย โดยขณะที่อยู่ทั่วไปไม่ค่อยถึงขนาดปฏิบัติดีหรือจะต่างกับคนที่อยู่ปกติแล้วปฏิบัติได้ดีแล้วเข้าถึงระดับโสดาบัน สกิทาคามีอย่างนี้ละ ตอนถึงพระนิพพาน จุดนั้นแตกต่างกันหรือเปล่าละ ?

ตอบ : เหมือนกัน เข้าสู่ความบริสุทธิ์เหมือนกัน คือมันสำคัญตรงกำลังใจที่ตัดที่ละ อย่าลืมคนที่ตั้งใจทำตั้งแต่ต้นเลยนั้นเป็นคนที่ไม่ประมาท จริงๆ แล้วเป็นผู้ที่นำสรรเสริญมากน้อยๆ ขวนขวายน้อยๆ ปฏิบัติไป แต่ขณะเดียวกันอีกฝ่ายหนึ่งประมาทอยู่ แต่บังเอิญว่าต้องมีบุญเก่าในอดีตมาช่วยเสริม ทำให้ตอนนั้นสามารถคิดได้ ตอนช่วงที่คนเจ็บป่วยมาก ๆ นี่ตัวโรคะมันก็ไม่ไหวแล้ว โทสะมันก็ไม่รู้จะไปโกรธใครแล้ว โมหะมันก็ไม่รู้จะไปหลงใครแล้ว มันเห็น ๆ อยู่ว่าร่างกายมันไม่ดีแล้วจิตมันก็เลยตัดได้ง่ายกว่า อันนี้จำเป็นต้องมีบุญเก่าที่เป็นบุญใหญ่เข้ามาช่วยเสริมด้วย ไม่อย่างนั้นคงจะคิดได้ยากนะ เพราะว่าไม่ได้สร้างความชำนาญในด้านนี้มาก่อนเลย เป็นผู้ที่ไม่ประมาท แต่ว่าคนที่ทำมาที่ละขั้นตอนนั้นถือว่าเป็นผู้ไม่ประมาท นำสรรเสริญมาก

ถาม : การปฏิบัติที่ละขั้นตอนนี้จะให้ถึงแต่ละระดับ เจ้าตัวเขาจะสามารถรับรู้ได้เองมั๊ยคะ...?

ตอบ : ถ้าหากว่าเข้าถึงจะรู้เพราะว่า ญาณ คือเครื่องรับรู้จะปรากฏขึ้น แต่ว่าท่านที่เข้าถึงความเป็นพระอริยเจ้าตั้งแต่โสดาบันขึ้นไป ท่านมีความฉลาดมากและไม่ประมาท เพราะฉะนั้นถึงจะรู้ว่าตนเองเป็นแต่จะไม่มีใครแน่ใจว่าตัวเองเป็น ถึงพระพุทธรเจ้าพยากรณ์แล้วว่าเป็น ท่านเองท่านก็ไม่ประมาทก็ทำความดียิ่งๆ ขึ้นไป

ถาม : แล้วอย่างการปฏิบัติ อย่างเรารู้สึกตัวเองระยะหลังนี้บางทีเวลาจับพระนี้ เราจะรู้สึกว่าจะอกุศลจิตเข้ามาบ่อยมากเป็นเพราะว่า นั่นคือจิตลึกๆ ของเราที่....?

ตอบ : อันนั้นเรียก มารดลใจ ก็ได้ มาร ๕ ประเภท เขาพยายาม

ขวางเราอยู่ตลอดเวลา เวลาไหนที่เราทำความดีใกล้จะถึงจุดที่เราต้องการ เขาจะพยายามเบี่ยงความสนใจเราไปสนใจอย่างอื่นแทน ดึงไปหารัก โกรธ หลง แทน ดึงให้รู้สึกปรามาสพระรัตนตรัยแทน ถ้าหากว่าเราปรามาสพระรัตนตรัย ขยับเขยื้อนสลายใจแล้ว เพราะว่าบุคลลที่ปรามาสพระรัตนตรัย เข้าไม่ถึงความเป็นพระอริยเจ้าหลุมมือเขาไม่ได้ เรายังตกอยู่ในอำนาจเขาต่อไป เพราะฉะนั้นเขาพยายามที่จะทำให้เราเบนไปจากจุดที่เรากำลังจะเข้าถึง ถึงได้เคยบอกกับโยมหลายคนว่า ตอนที่ฟังชานมาก ๆ ตอนนั้นเรากำลังใกล้ความดีที่สุด เขาก็เลยพยายามจะดึงให้เราฟังชานเพื่อที่เราพ้นจากจุดนั้นไป ถ้าเราตั้งสติชกนิตทบทวนย้อนหลังสักนิตหนึ่งว่าเราทำอะไรถึงมาถึงจุดนี้ จะสังเกตได้ว่าก่อนฟังชานเราต้องกำลังใจดีมากเลย เพราะฉะนั้นทบทวนย้อนหลังไปซิว่าตอนที่ดี ๆ เพราะอะไร แล้วเราทำแบบนั้นต่อไป มันจะเข้าถึงได้ง่ายมาก เพราะมันเหมือนกับว่าเราอยู่ปากประตูแล้วแต่เขาเบี่ยงเราไปให้เดินไปทางอื่นแทน เพราะฉะนั้นถึงเป็นการตลใจของมารก็จริง แต่เราก็ปรามาสพระรัตนตรัยด้วยกาย ด้วยวาจา ด้วยใจเหมือนกัน ถึงเขาจะตลใจให้ทำ แต่เราก็ทำไปแล้วด้วยตัวของเรา เพราะฉะนั้นเราต้องขอขมาพระรัตนตรัยอยู่ทุกครั้งที่เราทำความดี ไม่ว่าจะเป็นจะสวดมนต์ไหว้พระ ทำกรรมฐานอะไรก็ตามตั้งใจขอขมาพระชะก่อน มันจะตัดกรรมตัวนี้ไป เจ้าพวกนี้มันจะแก้งอยู่ตลอดเวลาเป็นการทดสอบของเขาย่างหนึ่ง หน้าที่ของเขาคือทำอย่างนั้น หน้าที่ของเราคือหนีเขาให้พ้น ต่างคนต่างทำหน้าที่ของตนเอง ไม่ต้องไปเป็นศัตรูกับใครหรอก

ถาม : แล้วจะบาปหนักหรือเปล่าเวลาหนกราบพระที่ไรจะรู้สึกได้เลยว่า เหมือนมีความรู้สึกว่าจะปฏิบัติไม่ดีหรือเหมือนกับหนูจะเอาเท้าขึ้นมาซึ่ง....(ไม่ชัด)....

ตอบ : นั่นละ ลักษณะอาการมันไม่ได้หนัก ไม่ได้หนาอะไรหรอกมันเป็นอาการที่เขาจะทำให้เราเป็นอย่างนั้น ก็บอกแล้วให้ตั้งใจขอขมาพระพวกนี้มันรู้สึกดีไม่ได้หรอก เขาทำให้เราคิดอย่างนั้นได้ ปรามาสอย่างนั้นได้ เราก็ดึงใจขอขมาไปเรื่อย พอเรารู้ทันเขา ๆ ก็เลิก รู้ว่าวิธีนี้เล่นงานเราไม่ได้แล้ว เล่นท่าไหนก็ขอขมาตะบันลาดอย่างเดียว โทษก็ไม่เกิดขึ้นเขาก็เลิกไปเอง แต่ว่ามันก็ยุ่ง ๆ ทำให้เรากลุ่มใจอยู่ระยะหนึ่งเหมือนกัน พอรู้เราก็กินกลุ่มชะ เอ็งมีหน้าที่แก้งก็แก้งไป ซ้ำมีหน้าที่ขอขมาซ้ำก็ขอของซ้ำมันก็จบ ถ้าไม่เข้าถึงความดีเขาไม่แก้งเราหรอก เสียเวลาเปล่า เขากลัวว่าเราจะหลุมมือเขา ๆ ก็เลยพยายามแก้งเพื่อจะดึงเรากลับ แสดงว่าเราเริ่มเข้าถึงจุดของความดี ทบทวนไปว่าก่อนหน้านี้ทำยังไง แล้วก็ย้ำจุดนั้นบ่อย ๆ ทำบ่อย ๆ ย้ำแล้วย้ำอีกอย่าไปเบื่อ พอเราย้ำมาก ๆ เข้าเดี่ยวมันก็เป็นของเราไปเองพิมพ์ที่พระพูดลงไปหมด (หัวเราะ) เคยคุยกับเพื่อนไปแล้วก็พิมพ์ไป ชักพักหนึ่งมาดูปรากฏว่าที่เราพูดกันพิมพ์ลงไปหมดเลย (หัวเราะ)

ถาม : อย่างที่ล่าสุดในฝันเคยฝันถึงหลวงพ่อกับ ๒ ครั้งทั้งหลวงพ่อกทั้งท่านแม่ มีช่วงที่ว่าฝันไปแล้วนี้มีความรู้สึกว่า ตอนนั้นมีพิธีอะไรไม่รู้หรือสถานที่เก่า ๆ แล้วกำลังจะทำพิธีนั้นอยู่ก็มียูงออกมาจะกวดชาเราแล้วมีความรู้สึกว่า ตอนนั้นเราตัดสินใจแล้วเราไม่กลัวแล้ว เข้าพิธีตอนนี้แล้วจะตายก็ตาย แต่พอเวลานั้นพอโดนไป คราวนี้เราไม่รู้สึกอะไรแล้ว รู้สึก

ตัวเองว่าตัวเองวูบออกมาแล้วก็เหมือนกับเราลอยอยู่ข้างบน แล้วพอเอ๊ะ แปลกใจเสร็จเห็นเป็นทะเลกว้าง ๆ ก็คิดว่าเดี๋ยวจะล่องลงไปใต้ทะเลลึก พอคิดูบับมันก็เหมือนดิ่งลงไปเลย พอดิ่งลงไปบับนี้กลับกลายเป็นว่า กลัวตายมันก็ตื่น ทำไมความรู้สึกที่เราไม่กลัวมันกับกลัวมันอยู่ในสถานะเดียวกันล่ะคะ ?

ตอบ : มันอยู่ในสถานะเดียวกันคือว่า แรกๆ มันอยู่ในลักษณะที่ เรารู้ว่าเราจะต้องตัดสินใจยังไง ในเมื่อเราอยู่ในสถานที่ๆ เราคิดว่ามันดี พร้อมแล้ว ถึงตายเราก็ไม่กลัว พอเราลงไปใต้ทะเลมันเป็นเรื่องที่เราไม่ มันใจจะไปพบอะไรบ้าง สิ่งที่เรายังกลัวอยู่มันฝังลึกอยู่ในใจมันก็แสดงออกมา อันนี้แสดงว่ากำลังใจของเราจริงๆ แล้วกลัวตายเป็นปกติ

ถาม : เรื่องแบบที่ฟังมานี้มันเกิดได้กับทุกคน ?

ตอบ : ทุกคนเพียงแต่ว่าใครจะเจอในแง่มุมไหนเท่านั้น ข้อสอบเขามาแค่ ๔ แนว รัก โลภ โกรธ หลงแค่นั้นเอง ไอ้กลัวตายนี่หลง คือหลงเชื่อตัวเองจะไม่ตาย แต่ ๔ หัวข้อนี้มันออกมาได้เป็นล้าน ๆ รูปแบบ เพราะฉะนั้นของเราเองเจอหัวข้อเดียวกัน แต่มันออกมาคนละแนว เราก็ต้องตามมันให้ทัน

ถาม : ที่ฟังมานี้ตัวเองก็...

ตอบ : แบบเดียวกัน ก็มันเดินตามกันนี่ คนข้างหน้าเขาเจออะไร เราก็เจออันนั้น แล้วเราเจออะไรคนข้างหลังเขาก็เจออย่างนั้น

ถาม : แสดงว่าลึกๆ นี้เราเองนี่เรายังกลัวตายอยู่ใช่ไหมคะ ?

ตอบ : กลัวทุกคนล่ะจ๊ะ ถ้าตราบใดที่ไม่ใช่พระอรหันต์นี่ยังกลัวอยู่ หลวงพ่อท่านเคยถามพระพุทฺธเจ้าว่า พระอรหันต์หนียังกลัวไหม? พระพุทฺธ

เจ้าท่านบอกว่า ถ้าสมควรก็หนึ่ บางทีคนเราไปคิดว่าพระอรหันต์ยังคงกลัว ความจริงท่านไม่กลัวอะไรแล้วเพราะเข้าถึงความบริสุทธิ์สิ้นเชิง ในเมื่อเข้าถึงความบริสุทธิ์สิ้นเชิงไม่มีทางที่จะตกต่ำลงไปสู่ภพภูมิอื่นที่จะทำให้ท่านทุกข์ ท่านลำบากและเหตุนี้ท่านก็เลยเลิกกลัวตายไปแล้ว แต่ว่าขณะเดียวกันภูมิอื่นภพอื่นนี่ยังมีความกลัวอยู่บ้าง อย่างเช่นว่ายังมีภพที่ยังต้องทำอีก อย่างเช่นพระอนาคามี มีภพที่ต้องทำเพื่อเข้าถึงความเป็นอรหันต์ ถ้าตายซะก่อนก็เข้าไปไม่ถึง แค่นั้นก็ต้องไปเสียเวลาไปต่อข้างบนต่อเป็นต้น ความกลัวของท่านๆ ไม่ได้กลัวตายในลักษณะอย่างนั้น อย่างประเภทที่ว่ามันเสียเวลาไปทำต่อ

ถาม : คนที่เขานิพพานไปแล้วเขายังมีหน้าที่อยู่อีกหรือ ?

ตอบ : มีงานที่ต้องทำอยู่ ที่จริงแล้วมันไม่ใช่งานของท่านหรอกแต่ เพื่อเป็นการสงเคราะห์ผู้อื่น บุคคลที่เขานิพพานนี้ตัวบารมีทุกอย่างต้องเต็ม โดยเฉพาะเมตตาบารมีใช้มั๊ย ? ถ้าเห็นคนอื่นเขาลำบากอยู่ถ้าสามารถสงเคราะห์ได้ก็สงเคราะห์เลยเท่ากับว่ามีงานที่ยังต้องทำอยู่ แต่จริงๆ แล้วมันไม่ใช่งานของท่านนะมันเป็นงานเพื่อคนอื่นล้วน ๆ

ถาม : แล้วอย่างเทวดากับพรหมนี้ท่านมีอารมณ์จิตเหมือนกันมั๊ยคะ ?

ตอบ : ไม่เหมือนกันจะหยาบละเอียดประณีตต่างกันไป แล้วอย่าไปคิดว่าพรหมดีกว่าเทวดา ถ้าเทวดาท่านเป็นพระอริยเจ้าแล้วพรหมไม่ใช่พระอริยะเจ้านี่ กำลังใจของเทวดาก็ดีกว่า

ถาม : ในตำแหน่งนี้พรหมสูงกว่าไม่ใช่หรือคะ ?

ตอบ : คือโดยความหมายของเราสูงกว่าเพราะ พรหม คือพรหม จรรย์ ผู้ที่จะเข้าถึงความบริสุทธิ์โดยสิ้นเชิง แต่ว่าผู้ที่เป็นเทวดาที่ท่าน เข้าถึงความดีแต่ท่านไม่ได้ตั้งใจจะไปให้มากกว่านั้น อย่างเช่น หลวงพ่อวัดท่าซุงท่านเคยพบภูมิเทวดานี้ถือว่าเป็นเทวดาชั้นต่ำสุด แต่ท่าน เป็นพระอนาคามี ปกติพระอนาคามีต้องอยู่สุทธาวาสพรหมชั้นใดชั้น หนึ่ง คือพรหม ๕ ชั้นสูงสุดตั้งแต่ ๑๒ ขึ้นไป ๑๒ ถึง ๑๖ เป็นพรหม อนาคามี อวิหา อดับปา สุตัสสา สุตัสสี อสัณญี ออกนิฏฐะ สุทธา วาสพรหม

ถาม : อย่างท่านก็ไม่ได้เป็นพรหมหรือว่าไม่ได้ตายในฉน

ตอบ : ไม่ใช่ ตั้งใจจะไปแค่นั้น

ถาม : การปฏิบัติต่อในขณะที่อยู่ในชั้นนั้นนี้ จะดีกว่าปฏิบัติตอนที่ อยู่เป็นคน ?

ตอบ : ดีกว่าแน่ๆ เพราะศีลไม่ขาด แต่มันซ้ำมากที่ซ้ำมากเพราะว่า เปรียบกับมนุษย์นี้มันยาวนานเหลือเกิน ศีลจะให้ท่านถือก็ข้อไม่มีขาดอยู่ แล้ว ใช้สภาพความเป็นทิพย์นี้รักษาได้ครบถ้วน ต่อให้ถือศีล ๒๒๗ ของ พระบวกับบอภิสมาจารย์ไปด้วยท่านก็รักษาได้ครบถ้วน แต่มันซ้ำ เพราะเวลาของท่านเปรียบกับเราแล้วเวลามันยาวนานเหลือเกิน

ถาม : อย่างถ้าคนที่ตาย ถ้าตายด้วยอุบัติเหตุ กับตายด้วยโรคนี้มี กรรมอันไหนหนักกว่ากันคะ ? เพราะว่าถ้าตายด้วยโรคนี้รู้สึกจะทรมาณ กว่าด้วยอุบัติเหตุคะ ?

ถาม : มันจะกรรมหนัก กรรมเบาอะไรก็ตาม ต้นกรรมมันใช้หนี้ใน นรกไปแล้วอันนี้มันแค่เศษเท่านั้น ขนาดเศษๆ นี้ล่อชะและบางคนไม่เป็น

ขึ้นเป็นอันเลย (หัวเราะ) รถชนที่หลุดเป็นท่อนๆ เป็นชิ้นๆ ก็มี เพราะ ฉะนั้นถามว่าอันไหนหนักกว่า มันก็ต้องดูสภาพของเขา อันไหนทุกข์ ทรมาณนานอันนั้นก็หนักหน่อย ไอ้ตุ้มเดียวถึงหลุดเป็นชิ้นๆ นั้นมันตาย เลยมันไม่ทรมาณมาก

ถาม : งั้นเวลาที่บางคนก็เป็นโรคตาย แต่ก่อนที่จะตายอาการดีขึ้น มาหน่อยแล้วก็ตายเลย

ตอบ : หมดสติสุดท้ายตัวจะหลุดออกไปแล้ว กำลังใจทั้งหมดมัน จะทรงตัวตั้งมั่นขึ้นมาชนิดหนึ่งที่ลักษณะถ้าหากว่าเปรียบกับพระอริยเจ้า ซึ่งจริงๆ แล้วมันคนละแบบกัน แต่วามันใกล้เคียงกันก็คือ ที่พระพุทธเจ้า ท่านบอกว่า ผู้ที่บรรลุมรรคผลสวดยที่สุดในวันที่บรรลุมรรคผลวัน หนึ่ง กับวันที่จะตายวันหนึ่ง ๒ วันในลักษณะเดียวกันก็คือว่า ความผ่อง ใสมันปรากฏขึ้นชั่วขณะหนึ่ง อันนั้นก็ใสดีขึ้นมาชั่วขณะหนึ่ง ถ้าตอนนั้น มีใครแนะนำในสิ่งที่ดีๆ ให้ยึดให้เกาะมันก็สบายไปเลย โบราณเขาถึงได้ สอนให้กรอกหูคนป่วยใกล้ตายว่าพระอรหันต์ๆ หรือว่า พุทโธๆ

ถาม : แล้วถ้าช่วยเขาในตอนวาระนั้น แต่ถ้าสมมุติเป็นไปไม่ได้มียะคะ ว่า เขาจะนึกตามได้ทุกคน ?

ตอบ : น้อยมาก ถ้าหากว่าไปยึดกับเวทนา ความเจ็บ ความปวด บางทีที่เราพูดไป เขาไม่รู้เรื่องเลยชะด้วยซ้ำไป ลักษณะที่หลวงพ่อ สำราญท่านเคยเทศน์ไว้ คนมันหาปลามาตลอดชีวิต ก่อนตายเกิดอาการ เจ็บป่วยเวทนาทรมานมาก พวกก็ไปแนะนำ เฮ้ย...อรหันต์ๆ แล้วก็บอกว่าไอ้ โดทองค์ว่าอรหันต์ไม่ได้ คิดแต่ปลาชะโดพอเพื่อนบอกพุทโธ เพื่อนบอก ไอ้ช่อนไปคนละเรื่องเลย คือจิตมันไปเกาะทางด้านโน้นชะแล้ว ถ้าอย่างนี้

สะก็ไม่พ้อบบายภูมิหรือกระเสีจแน่ๆ เลย

ถาม : ที่พูดมานี้ ถ้าเกิดเราคิดขึ้นมาว่า ทุกครั้งเราพยายามไม่
ประมาทพอถึงจุดสุดท้ายนี้ความรู้สึกตัว ความรู้สึกนึกถึงพระรัตนตรัยอยู่
อย่างยกตัวอย่างกรณีที่ผ่านมา ความรู้สึกกลัวตาย

ตอบ : กลัวตายมันมีทุกรูปทุกนาม แต่เพียงแต่ว่ากลัวอย่าง
มีสติหรือกลัวอย่างขาดสติ เพราะฉะนั้นเราต้องสร้างสติของเราให้
มั่นคง ที่ท่านสอนให้ภาวนาก็เพื่อจุดนี้ พอสติมันมั่นคงความกลัวยังมี
อยู่แต่ประเภทที่ว่ามันๆ พร้อมทั้งจะตาย ในเมื่อแก้ไขทุกวิถีทางแล้วไม่
สามารถจะแก้ได้ เราก็รู้อยู่แล้วว่าตายแล้วไปดีสติสมบูรณ์ไปเกาะความ
ดีอยู่

ถาม :

ตอบ : ถ้าจิตเกาะความดีไปดีเลย ถ้าจิตเกาะสิ่งไม่ดีก็ไปไม่ดี
เลย ต่อให้ทำบุญเก่ามากแค่ไหนแต่ถ้าก่อนตายเกาะด้านไม่ดี
ก็เสร็จต้องไปรับส่วนที่ไม่ดีก่อน แล้วทำความชั่วมาหนักๆ อย่างมัจจุ
กษัตริย์เทพบุตรอย่างนี้ นึกถึงพระพุทธเจ้าก่อนตายหน่อยเดียวก็ไป
รับผลของความดีก่อน แต่บางคนว่าไม่ยุติธรรมเพราะว่าทำความชั่วมา
ตลอด แล้วทำไมอยู่ๆ ก็ขึ้นไปเป็นเทวดาอยู่ข้างบน ความจริงยุติธรรม
มาก ท่านทำความดีนิดเดียวท่านก็ได้นิดเดียว อีกไม่กี่วันก็จะจุติอยู่
แล้ว ถ้าไม่ได้โอกาสจารีเทพบุตรไปเจอเข้าก็เจีจเลย เพราะท่านต้องลง
นรกทุกขุม ยังคืนะบุญเก่าตามทัน

ถาม :(ไม่ชัด)....ตอนก่อนตายนึกถึงความดีนิดเดียว ?

ตอบ : คือมันไปแป็บเดียว ทำนิดเดียวก็ไปแป็บเดียว ถ้าไม่ต่อบุญ

ตัวเองตรงนั้นเจีจเลย

ถาม : ต้องต่อบุญไปเรื่อยๆ ใช่มั้ย ?

ตอบ : ใช่ หนีให้ไกลที่สุดเท่าที่จะทำได้ พลาดเมื่อไหร่ของเก่า
มันทวงหมด ถ้าไม่ใช่พระอริยเจ้านี้มีสิทธิ์โดนทวงคืนได้ตลอดเวลา ถ้าเป็น
พระอริยเจ้าแล้วเขาทวงได้แค่เศษกรรม เพราะว่าบាយภูมิ ๔ ปิดไปแล้ว

ถาม : ที่อ่านเจอในหนังสือ หมายความว่าเราขึ้นไปอยู่ข้างบนแล้ว
ยังแค่เทวดา แคพรหมไปอ่านเจอว่าข้างบนก็ต่อไปได้อีกหรือ ?

ตอบ : ได้อยู่ ถ้าทำความดีอย่างที่ยกใจ เทวดา พรหมนี้ ศิลทุก
ข้อท่านรักษาได้หมด ให้รักษาเยอะแคไหนท่านก็รักษาได้ในสภาพความ
เป็นทิพย์สติท่านรู้รอบกว่าเรามากเหลือเกินใช่มั้ย ? เพราะฉะนั้นท่านทรง
ศิลปก็ได้อยู่แล้ว ทำความดีข้างบนมันทำง่ายกว่าเพียงแต่ระยะเวลามัน
ยาวมาก ก็เลยมีหลายท่านที่ยอมเสี่ยงลงมาเกิดเป็นมนุษย์ เกิดเป็น
มนุษย์นี้ไม่รู้ว่ามันจะขึ้นหรือมันจะลง ถ้าพลาดแล้วกรรมเก่ามันชักแล้วมัน
ลง แต่ท่านก็เสี่ยงลงมา เพราะว่าอายุมนุษย์มันน้อย เทียบกับเทวดา
เทียบกับพรหมแล้วมันแป็บๆ ของท่านเอง

ถาม : อย่างรู้จักเด็กคนหนึ่งทีลพบุรี เขามีความรู้สึกว่าเขาไปสูง
กว่าผม ไปไกลกว่าผมแต่ว่าทำไมเขายังอยากที่จะเกิดอยู่ ยังอยากที่จะ
เกิดอยู่กับในโลกปัจจุบัน ?

ตอบ : กำลังใจมีอยู่ ๒ ประเภทๆ หนึ่งเรียกว่าพระโพธิสัตว์ อีก
ประเภทหนึ่งก็คือสาวกภูมิ สาวกภูมินี้ถ้าหากว่าเป็นพระโพธิสัตว์นี้ท่าน
ละความปรารถนาแล้ว จะตั้งหน้าตั้งตาทำความดีจนเข้าถึงที่สุดไปเลย
ท่านที่อยากเกิดอีกส่วนใหญ่จะเป็นพระโพธิสัตว์ยังมีภาระมีหน้าที่ที่ท่าน

จำเป็นต้องทำอยู่ ท่านขอเกิดใหม่จะนั่นถึงกำลังใจท่านจะสูงกว่าก็ไม่ได้
หมายความว่าท่านจะไปนิพพานเลย

ถาม : แล้วอย่างนี้มันก็น่าแปลกใจ อยู่ในลักษณะนี้ไปนิพพานได้
แต่หมายความว่าไม่ยอมไป ?

ตอบ : คือถ้าไป เขาไปได้ง่ายกว่าเรา แต่ว่าของเขาเองจริงๆ
แล้วส่วนใหญ่ประกอบไปด้วยเมตตามาก ตั้งใจจะสงเคราะห์คนอื่นเขา
อย่างพระอริยโคตรกโพรสัตว์นั้นคนจีนเรียก **ตั้งใจผู้สัก** ท่านอธิษฐานไว้
ว่าถ้าตราบไตที่อบายภูมียังมีดวงจิตเหลืออยู่แม้แต่ดวงเดียวท่านก็จะยังไม่ยอม
เข้านิพพานจะสงเคราะห์ก่อน ก็เลยไม่เห็นที่สุดเลยว่าองค์นี้ท่านจะไปนิพ
พานเมื่อไหร่เพราะในอบายภูมิตั้งมั่นเหลือคณานับ อันนี้ส่วนใหญ่แล้วท่าน
ประกอบไปด้วยเมตตามากเหลือเกิน ในเมื่อเมตตามากเหลือเกินเราไม่
ต้องไปแปลกใจหรอก สิ่งที่เหมาะสมแท้ๆ ท่านเองท่านกลับคิดว่ามันจะ
เป็นการเอาตัวรอดคนเดียว ท่านก็คิดจะช่วยคนอื่นให้รอดด้วย

ถาม : แล้วอย่างนี้ ฟังแล้วมีหลายดวงจิตที่คิดอย่างนี้เหมือนกัน
ก็เหมือนกับว่าต้องแข่งกัน ?

ตอบ : ก็อย่างนั้น ถึงได้มีลำดับของการบรรลุ ตรัสรู้ก่อนหลังกัน
แล้วทำไมต้องเป็นพระศรีอริยเมตไตรยทำไมไม่เป็นอย่างอื่น อย่างนี้ก็มี
ก่อนมีหลังตามลำดับการสร้างบารมีมา แต่ว่าบางองค์ถึงสร้างก่อน
ก็ตามแต่ว่ากำลังใจมันหย่อนยานไปหน่อยก็บรรลุทีหลังก็มี

ถาม : ที่ท่านเกิดมาสงเคราะห์คนนี้ อารมณ์ของรัก โลก โกรธ
หลงจะยังมีอยู่หรือเปล่าคะ ?

ตอบ : มีเต็มๆ เลยจะเพราะท่านไม่ใช่พระอริยเจ้า จนกว่าจะชาติ

สุดท้ายที่ตรัสรู้บุตรสัมมาสัมโพธิญาณเป็นพระพุทธเจ้าเท่านั้นถึงจะ
บริสุทธิ์เป็นพระอรหันต์ไป

ถาม : อย่างนี้เรียกว่าพลาดได้เหมือนกันใช่ไหมคะ ?

ตอบ : ไม่ใช่เรียกว่าพลาดได้เหมือนกัน มีโอกาสพลาดได้เกิน
๑๐๐% (หัวเราะ) แต่ว่าท่านยอมเสี่ยงเพื่อความสุขของชนหมู่มาก
เพื่อความสุขของส่วนรวมแล้วท่านเห็นแล้วว่ามันคุ้มค่าท่านก็เสี่ยงตัว
เองจะลำบากแค่ไหนไม่ว่าถ้าส่วนรวมมีความสุข

ถาม : ที่คนที่ท่านสงเคราะห์นี้ ส่วนใหญ่แล้วจะต้องเคยมี....?

ตอบ : ก็เคยอธิษฐานตามกันมา เคยต้องการจะเป็นบวริวารท่านมา

ถาม : แล้วอย่างถ้าสมมุติว่าถ้าเขาภาวนา พยายามให้มีสติรับรู้
บางทีภาวนาจนไม่รู้ภาวนา แล้วก็ไปคิดอีกเรื่องแล้วก็กลับมาภาวนาถือ
ว่าทำสมาธิไม่ดีหรือเปล่านั้น ?

ตอบ : ช่วงนั้นก็เป็นอย่างนั้นสมาธิขาดช่วงลง พอรู้ตัวเมื่อไหร่แล้ว
ให้รีบทำต่อไม่ให้เกิดไปไกลนี้ใช้ได้อยู่นะ เผลอแล้วดึงกลับ เผลอเมื่อไหร่
ดึงกลับ เดี่ยวพอไปนานๆ มันเป็นมหาสติมันก็จะไม่เผลออีก

ถาม : แล้วตอนมันกลับมามันต่อด้วยสมาธิ บางทีเราไม่รู้ตัว
ทำไมถึงอารมณ์มันภาวนาอยู่ได้ ?

ตอบ : คืออารมณ์จิตมันมีสภาพจำ พอถึงเวลาแล้วมันทำงาน
อัตโนมัติ มันทำของมันเองได้แต่ถ้า ถ้าจะให้ดีเอาสติกำกับให้รู้
ตลอดเอาไว้มันจะได้ไม่พลาด ลักษณะนั้นโอกาสที่พลาดยังมี เกิดกำลัง
คิดไม่ได้อยู่ตายตอนนั้นอยู่เลย

ถาม : แล้วที่เคยฟังเทพนะคะ อย่างคนที่ถ้าสมัยก่อนได้รับการ

เป่ายันต์เกราะเพชรหลวงพ่อกฤษณะ ทีนี้โอกาสที่จะโดนสิ่งที่ไม่ดีมาเข้าตัวโดยคนปรารถนาไม่ดีส่งของมาให้

ตอบ : ถ้าประมาทก็มีโอกาสโดน ยันต์เกราะเพชรจำเป็นต้องอาราธนาทุกวัน แล้วก็ต้องรักษาให้ดี ถ้าศีลขาดเช่นว่า กินเหล้าหรือลักขโมย ยันต์เกราะเพชรจะเสื่อม

ถาม : แล้วเพราะเหตุใดเฉพาะ ๒ ตัวนี้ทำให้เสื่อม แล้วศีลข้ออื่นไม่ทำให้เสื่อมด้วยหรือคะ ?

ตอบ : ครูบาอาจารย์ท่านกำหนดเอาไว้เพราะว่า ศีล ๒ ข้อนี้มันเป็นต้นเหตุของการเบียดเบียน กินเหล้าเบียดเบียนตัวเอง ลักขโมยเบียดเบียนผู้อื่นทั้งตัวเองและผู้อื่นแล้วโดยเฉพาะตัวศีลข้อกินเหล้านี้มันจะทำให้ศีลอีก ๔ ข้อทรงตัวอยู่ไม่ได้ พอเมาไปแล้วมันขาดสติ พอขาดสติอีก ๔ ข้อมันขาดตามไปได้สบายมากเลย ครูบาอาจารย์ท่านกำหนดมาไว้อย่างนั้นในเมื่อกำหนดมาไว้อย่างนั้นพระหรือเทวดาที่ท่านสงเคราะห์ในเมื่อละเมิดในข้อที่เรากำหนด ท่านก็เลิกให้การสงเคราะห์ มันก็เท่ากับว่ายันต์เกราะเพชรอันนั้นเสื่อมลงไป

ถาม : แล้วอย่างถ้าสมมุติว่าปฏิบัติไปได้บารมีค่อนข้างสูงแล้วนี้ การที่มีบุคคลไม่ดีประสงค์ร้ายแล้วอย่างนี้ เจ้าตัวจะรับรู้เองก่อนหรือว่าพระท่านจะสงเคราะห์ให้คะ ?

ตอบ : บางทีก็ไม่รู้ยกเว้นว่า เราตั้งใจจะรู้ยาลิมว่าแม้กระทั่งพระอรหันต์ระดับพระมหากัสสปะยังโดนเทวดาหลอกได้ เพราะท่านไม่ได้ไปตั้งอารมณ์รู้อยู่ตลอดเวลาใช่ไหม ? เพราะฉะนั้นของเราเองโอกาสที่การจะรู้มันก็น้อยหน่อย แต่ว่าขณะเดียวกันว่าถึงไม่ได้เป่ายันต์เกราะเพชร

ไปก็ตาม ถ้าเรารักษากำลังใจให้มันคงอยู่ในการภาวนา เอาชกปฐมฌานอย่างนี้ พวกไสยศาสตร์ทำอะไรไม่ได้หรอก เพียงแต่ว่าอย่าปล่อยให้มันหลุดไปก็แล้วกัน ความจริงกำลังมันเกินอุปจารสมาธิที่เขาเรียกอุปจารฌาน ฌานมันใกล้จะเป็นปฐมฌาน เขาก็ทำอะไรเราไม่ได้แล้ว แต่เพียงแต่มันห้ามปล่อยเท่านั้นเอง ใครไม่เคยเป่ายันต์เกราะเพชรไม่ต้องเสียใจ ภาวนานึกถึงพระพุทธเจ้าไว้ตลอดเวลาเหมือนกัน เพียงแต่ตลอดเวลา มันทำยากหน่อย (หัวเราะ)

ถาม : แล้วอย่างนี้ตอนที่เขาส่งสิ่งไม่ดีมา จะรู้มั๊ยคะว่าเป็นหน้าบุคคลไหนเลยรีเปล่า ?

ตอบ : คือถ้าตั้งใจจะรู้นะ ถ้าตั้งใจจะรู้ผู้ที่มีทิพจักขุญาณหรือมโนมยทิพนี้จะรู้เลย มีอยู่เที่ยวหนึ่งก็ไม่ได้ตั้งใจจะดูด้วยซ้ำไป รู้อยู่แต่เราเจ็บจะแยอยู่แล้ว ก็ตั้งใจจะไปนิพพานคือร่างกายมันจะตาย จะฟังก็เรื่องของมันเราไปนิพพานดีกว่ากำหนดใจเอาไว้ แล้วมันไม่ไปนิพพานไปหล่นปืออยู่กลางวงเขาพอดีเลย ไปนั่งดูเขาทำเราเอง เออ..สนุกดี(หัวเราะ) อันนั้นของพระท่านคงตั้งใจสงเคราะห์ให้รู้ว่าใครมันทำก็เลยลงไปดู แหม..มีทั้งนุ่งเหลือง มีทั้งนุ่งขาว มีทั้งนุ่งสาย โอ้โฮ..คิดตกกันมาก เขาเล่นตั้งสำนักกันขึ้นมาเพื่อเล่นงานเราเลย

ถาม : พอดี พอเห็นเขาแล้วไม่ทำอะไร ?

ตอบ : ไม่ได้คิดทำอะไรหรอก แต่พอไปเห็นหน้าเขาคนๆ หนึ่งเข้าแล้วจำได้นะก็ไม่นึกว่าเขาจะผูกอาฆาตเอาไว้มานานขนาดนั้น มาทวงของเก่าก่อนมาบวช เคยทำให้เขาโกรธเขาอุตส่าห์คิดถึงเราส่งของฝากมา

ถาม : หนูฟังเทศน์ที่พระที่ท่านนับถือครูบาอาจารย์ที่ใครไปนิพพาน

ที่ไม่ถูกต้องนี้ ท่านชักจูงหรือท่านสอนทางธรรมแล้ว เกิดสมมุติว่าคน ฟังแล้วก็คล้อยตาม พระรูปนั้นบาปด้วยหรือเปล่าคะ ?

ตอบ : ถ้าหากว่าท่านสอนผิดจากที่พระพุทธเจ้าสอน เท่ากับว่า ท่านสอนคนเป็นมิจฉาทิฐิ สอนคนเป็นมิจฉาทิฐินี้โทษสาหัสมาก มีอยู่รายหนึ่งเป็นอาจารย์ใหญ่มีชื่อเสียงเลื่องลือเป็นที่น่านับถือทั้งในประเทศ และต่างประเทศด้วย สอนคนเป็นมิจฉาทิฐิ วันหนึ่งกำลังภาวนาตอนเช้า จิตมันหลุด มันลงไปโลกันตนรกไปเห็นเข้า เอ๊ะ ปกติแล้วสัตว์นรกมีแต่ ผอมๆ ทำไมรายนี้มันอ้วนแท้ ปรากฏว่าถ้าเขาไม่อ้วนแล้วเราจำเขาไม่ได้เขาทำให้เห็นลักษณะเดิม แล้วหลังจากนั้นก็แปลกใจเขาตายแล้วหรือ ถึงได้ลงมาอยู่ที่ปรากฏว่า พอตตอนช่วงเช้าออกไปที่หน่วยป่าไม้ หัวหน้า เขาบอกว่าตายแล้ว ของเรามันหมกอยู่แต่ในป่าช้าควราวมันก็ไม่มี มัน ต้องไปถามข้างนอกคนดูหนังสือพิมพ์ ดูโทรทัศน์เขาบอกว่าตายแล้ว เขายืนยันแต่ว่าตายมา ๓ วันแล้วเพิ่งจะไปเจอ ตายตั้งแต่วันที่ ๔ นะไปเจอ เอาวันที่ ๑๑ โน่นก็สงสัยว่า ทำไมเขาลงถึงโลกันตนรก ปกติอเวจีสำหรับ เราก็ถือว่าสาหัสแล้ว โลกันต์นี้มันคุณ ๔ คือโทษ ๔ เท่าของอเวจีถึงได้ลง โลกันต์ ปรากฏว่าท่านสอนคนเป็นมิจฉาทิฐิ สอนค่านคำสอนพระพุทธเจ้า คนที่เป็นมิจฉาทิฐิต้องลงอเวจีมหานรกกว่าจะผ่านนรกแต่ละขุม กว่า จะเกิดเป็นเปรต เป็นอสุรกาย เป็นสัตว์เดรัจฉาน กว่าจะเกิดเป็นมนุษย์ได้ มันทำให้เขาห่างความดีได้ขนาดนั้นโทษก็เลยสาหัสหน่อย

ถาม : แล้วเจ้าตัวเขารู้มั๊ย ?

ตอบ : เจ้าตัวต่อนั้นรู้แล้ว กำลังรับโทษอยู่ (หัวเราะ) แต่ตอนที่ ท่านนั้นคิดว่ามันควรจะเป็นอย่างนั้น มันไม่ใช่อย่างนั้น ท่านก็สอนของท่าน

ไปเรื่อย

ถาม : แล้วถ้าเปรียบเทียบข้อแตกต่างระหว่างพระที่สอนคนคือ สอนทางธรรมแล้วคนปฏิบัติหรือว่าไปในทางที่ตี ก็ถือว่าท่านมีบุญบารมี ขึ้นด้วยหรือเปล่าคะ ?

ตอบ : จริงๆ แล้วสิ่งที่ท่านทำอยู่ ถ้ารู้จริงสอนถูกต้องส่วนใหญ่จะเป็นพระอริยเจ้าแล้ว ถ้าสำหรับเป็นพระอริยเจ้าแล้วคำว่า อริยะ แปลว่า เจริญ ไม่มีคำว่าเสื่อมมีแต่จะก้าวหน้าขึ้นไป เพราะอย่างนั้นถ้าถามว่า เป็นบุญมั๊ย ? เป็นอยู่จะส่งผลให้ท่านดีขึ้นมั๊ย ? ดีขึ้นแน่ๆ เพราะว่าท่าน ไม่มีวันเสื่อมแล้ว

ถาม : แล้วสมมุติว่า บางคนเขาไม่ตั้งใจถือว่าเป็นกรรมเก่ามั๊ย ที่เขา...?

ตอบ : จริงๆ แล้วมันก็เป็นกรรมเก่าอยู่เหมือนกันไม่อย่างนั้นแล้ว ทำไมเขาที่อื่นเยอะแยะไปที่เราคิดว่าดี ทำไมเขาไม่ไปเขาเดียวเข้าไปใน สำนักอย่างนั้น ก็คงจะเคยสร้างบารมีร่วมกันมา แต่ว่าไม่แน่นอนบางราย อย่างพระสุธรรมเถร บาลีเขาเรียก *คฺจฺโฉไปฏฺฐิตฺถเถรโบลานเปสฺวา* คือ ตัวเองไม่ได้อะไรสอนตามพุทธวจนะเฉยๆ ลูกศิษย์กลายเป็นพระอรหันต์ เป็นพันๆ เลย ลูกศิษย์ฉลาดสอนตรงตามพระพุทธเจ้าสอนก็ทำตามนั้น ก็ได้ แต่อาจารย์ไม่ได้ทำอะไรเลย เสร็จแล้วพระพุทธเจ้าท่านก็เรียก *เถรโบลานเปสฺวา* นี่เป็นกุศโลบายอย่างหนึ่งให้รู้สึกตัว ก่อนนั้นก็ยอมรับนะไปๆ มาๆ เอ๊ะทำไมพระพุทธเจ้าเรียกเราอย่างนี้ก็ไปนึกมา อ้อ..ที่แท้เราเองดี แต่สอนคนอื่นเขาเหมือนยังกับเปิดตำราเปิดโบลานสอนอย่างนี้ แต่ว่าตัวของเราเองไม่ได้มีความดีอะไรตามนั้นเลยก็เหมือนกับโบลานเปสฺวา เลย

ตั้งใจจะปฏิบัติไปขอให้ลูกศิษย์ที่เป็นพระอริยเจ้า คือพระอรหันต์แล้วสอน
ไม่มีใครกล้าสอน ท่านก็ต้องขอไล่ไปเรื่อยๆ เขาไปเรื่อยๆ ไปจนถึง
ณรงศ์สุดท้ายโน้น เณรก็เป็นอรหันต์แล้ว เณรเหลียวไปมองเฮ้อ..ไม่มี
ใครจะให้ไปแล้วก็เลยต้องรับเป็นอาจารย์..(หัวเราะ)..เสร็จแล้วท่านก็กลายเป็น
พระอรหันต์ได้ ถึงเณรสอนก็เถอะไซ้มัย ? เพราะว่าสามเณรอรหันต์ คำว่า
พระอรหันต์นี่ถือเป็นผู้ใหญ่ พระพุทธเจ้าเรียกเป็นพระเถระ ไม่มีคำว่าเด็ก
แล้วนะ ตัวนี้แหละโบราณเขาเคยผูกเป็นโคลงเอาไว้ว่า "ปลุกเรือนใกล้ท่า
ไม่มีน้ำจะกิน ช่างปั้นหม้อดินไม่มีหม้อจะใช้ เลี้ยงไก่ไว้ไม่มีไก่จะขัน
ถ้าอยากไปสวรรค์ให้ไปแก้ผ้าในวัด" ปลุกเรือนใกล้ท่าไม่มีน้ำจะกิน
นั้นมันชี้เกียจขนาดไหน ปลุกอยู่ริมน้ำแท้ๆ ไม่มีน้ำจะกิน ช่างปั้นหม้อดิน
ไม่มีหม้อจะใช้ถ้ามันขยันชะอย่างน้อยๆ มันต้องมีแน่ ก็เปรียบหยั่งกับ
นักบวชของเราเป็นพระเป็นเณร มัวแต่ชี้เกียจอยู่หาความดีไม่ได้จะ
ไปเอาหน้าที่ไหนกิน จะเอาหม้อที่ไหนใช้ เลี้ยงไก่ไว้ไม่มีไก่จะขัน ชาว
บ้านอุตสาหะบำรุงเลี้ยงเราอยู่ตลอดเวลา ก็เหมือนหยั่งกับเลี้ยงไก่หวังจะ
ให้ขันบอกโมงยาม บอกหนทางไปสวรรค์บอกอะไรบ้าง ไม่ได้ศึกษา
ความรู้อะไรเลย จะเอาอะไรไปขันไปสอนเขา แล้วท่านก็บอกอยากไป
สวรรค์ให้ไปแก้ผ้าในวัด ในสมัยโบราณนี้พวกคัมภีร์เทศน์อะไรต่างๆ
เขาห่อผ้าเอาไว้ เพราะฉะนั้นต้องตั้งหน้าตั้งตาศึกษาถ้าไม่แกะออกมาดู
ไม่ได้อ่านมันก็ไม่ได้ทำซักรึที่ โบราณเขาผูกเป็นปริศนาเอาไว้ บางคนตีไม่
ออกอยากไปสวรรค์ไปแก้ผ้าในวัดมันขึ้นไปแก้กันเป็นแถว พระเป็นดากุ้ง
ยิงแน่ๆเลย เข้าใจไซ้มัย ปลุกเรือนใกล้ท่าไม่มีน้ำจกิน นี่ชี้เกียจสุดๆเลยคน
บ้านเขาไกลห่างน้ำหลายกิโล เขายังอุตสาหะไปตักไปแบกมากินนะ

ช่างปั้นหม้อดินไม่มีหม้อจะใช้ เลี้ยงไก่ไว้ไม่มีไก่จะขัน ถ้าอยากไปสวรรค์
ให้ไปแก้ผ้าในวัด...(หัวเราะ)...ปริศนาธรรมโบราณเขาลึกซึ้ง โดยเฉพาะ
เลี้ยงไก่ไว้ไม่มีไก่จะขันนี้ ชาวบ้านเขาคงละเอียดเต็มที่แล้ว เลี้ยงอยู่
ตลอดเวลาแต่หาความดีไม่ได้สักแต่ว่าหม้อผ้าเหลืองไปวันๆ ท่านถึงได้
เปรียบว่า เอาผ้าเหลืองไปห่มต่อชะยังดีกว่า ไหว้ดอกไม้แล้วนึกถึง
พระพุทธเจ้า เห็นผ้าเหลืองเป็นธงชัยพระอรหันต์ได้บุญมากกว่า
ถาม : พระปางอันนี้กับอันนี้ต่างกันยังไง ?

ตอบ : เขาเรียกปางปฐมเทศนา ปางปฐมเทศนาจะเป็นตอนที่ท่าน
โปรดปัญจวัคคีย์ทั้ง ๕ จะสังเกตว่า รูปพระสงฆ์ที่ฐานจะมีแค่ ๕ องค์ซึ่ง
ปกติถ้าเราทำจะต้อง ๒ ข้างเท่ากันอันนี้ข้างหนึ่ง ๒ ข้างหนึ่ง ๓ คือว่า
สมัยแรกๆ แล้วการสร้างรูปเคารพในพุทธศาสนาก็จะส่วนใหญ่จะสร้าง
เป็นธรรมจักรเฉยๆ มายุคหนึ่งที่ว่า ทางกรีกเขาเรื่องอำนาจขึ้นมามาก
พระเจ้าอเล็กซานเดอร์มหาราชตีเข้ามาถึงเอเชียไมเนอร์ ได้อินเดีย
ได้อะไรเป็นเมืองขึ้นหมดแล้วก็มาถึงยุคหลังๆ อย่างพระยามิลินทร์เขา
เรียก เมหนันเดอร์ เขาเคารพพระพุทธศาสนาเป็นอย่างมาก คราวนี้ตาม
แบบของกรีกของฝรั่งเขาเคารพใครนับถือใคร เขาจะสร้างอนุสาวรีย์ เมื่อ
มาเคารพพระพุทธเจ้า ก็อยากจะทำรูปเคารพขึ้นมาบ้าง ก็เริ่มสร้างเป็น
พระพุทธรูปขึ้นมา ถ้าเราสังเกตจะเห็นว่าพระพุทธรูปในยุคแรกที่เขา
เรียกว่าปางคันธารราชภูริ คือยุคกรีก หน้าตาจะออกเป็นฝรั่ง อันนี้
ที่เขาเรียกคุปตะ จะเป็นยุคหลังมา ก็จะประกอบไปด้วยธรรมจักร กวาง
หมอบอะไรเหล่านี้เป็นต้น

ถาม :

ตอบ : ถ้าหากว่าถามว่าเรียกยุคไหนสมัยไหนเขาเรียกว่า "สมัยคุปตะ" แล้วพวกยุคแต่ละยุคที่เขาแบ่งๆ มันก็จะมีย่างปัดลวจะ นี่จะเป็นมอญโบราณ แล้วก็ทวาราวดี ทวาราวดีนี่สังเกตได้ว่าพระจะตีหัว ต่อแล้วก็โอษฐ์แบะ แล้วถ้าหากว่าเป็นพระยีน ชายจีวรจะเป็นรูปตัวยู จำได้ง่ายมาก แล้วก็มาเป็นเชียงแสน เป็นสุโขทัย อู่ทอง อยุธยา แล้วก็ยังมีศิลปะที่ออกไปทางพวกขอม ถ้าหากว่าเป็นพวกขอมนี่ก็จะมี ลักษณะทรงเครื่องที่เขาทรงเครื่องสวมศีรษะที่เรียกว่า "เทริด" จะเป็น ลักษณะเหมือนกับมงกุฎทรงเตี้ยๆ อยู่หรือลักษณะบางที่เหมือนกับ หมวกชะด้วยเข้าไป ก็ค่อยๆ แยกค่อยๆ จำไป จริ่งๆ แล้วก็คือพระพุทธเจ้าองค์เดียว เพียงแต่ว่าใครมีประเพณีความเชื่อถืออย่างใดหรือว่าเห็น ว่าอย่างไรนสวยก็ทำอย่างนั้นขึ้นมา

ถาม : แล้วท่าทางของแต่ละองค์ที่ปรากฏนี้ใครเป็นคนกำหนดครับ?

ตอบ : ลักษณะที่เขาคิดว่าในตอนนั้นพระพุทธเจ้าทำท่าทางอย่าง นั้นๆ แล้วเขาชอบแบบนั้น เขาก็ทำขึ้นมา เช่นว่า ปางลีลา ต้องเดินย่าง บาทนำไปข้างหนึ่ง อีกข้างหนึ่งกำลังยก ยกประเภทเหยสันพระบาทขึ้น มาอย่างนี้ แล้วก็ยกมือปางประทานพรข้างหนึ่งแกว่งแขนข้างหนึ่ง อะไร เหล่านี้เป็นต้น

ถาม : คนที่ปั้นหล่อพระนี่ถ้าทำไม่ถูกส่วนหรือผิดไปนี่ถือว่าเป็น การปรามาสมั๊ยคะ ?

ตอบ : จริงๆ แล้วเขาทำโดยเจตนาดีนี่บุญเป็นของเขาละ แต่คราว นี้ถ้าหากว่าไม่ดีไม่งามอาจจะเกิดแบบนางปัญจปาปา นางปัญจปาปา นี่แก้ทำบุญตอนกำลังโกรธ เกิดมานี่เนื้อเป็นทิพย์ใครจับหลงแกทุกอย่าง

แต่หน้าตาแก่ดูไม่ได้เลย ถ้าคนไม่ไปแตะตัวแกะกะก่อนนี่ไม่ยอมมองเลย มันก็ในลักษณะนั้น บุญมากแต่ว่าบางทีถ้าหากไม่ดีไม่งาม ถึงเวลาได้ของ อะไรมาอาจจะไม่นำดู แต่ว่าใช้งานได้ดีมาก

ถาม : ถ้าการปฏิบัติธรรมที่เราคิดจะหนีกรรม ที่นี้ถ้าสามารถปฏิบัติ ได้ถึงให้เข้าสู่พระนิพพานแล้วนี่ แสดงว่ากรรมนั้นไม่ได้ถูกชดใช้เลยใช้ มั๊ยคะ ?

ตอบ : ไม่ได้ใช้เลยเขาเรียกอโหสิกรรม คือต้องขาดกันไปโดย อัตโนมัตติเลย เพราะอีกผู้หนึ่งบริสุทธิ์จนกระทั่งพื้นเขตของกรรมไปแล้ว กรรมไม่สามารถส่งผลให้ได้เขาเรียก "อโหสิกรรม" คราวนี้ว่าการปฏิบัติ เพื่อหนีกรรมนี้ ถ้าเรามั่นคงในทาน ศีล ภาวนาจริง ๆ กฎของกรรม ตามได้ไม่เกิน ๒๕% อันนี้หลวงพ่อดำทำขุขันธ์ท่านบอกไว้เองนะ เพราะ ฉะนั้นโดยเฉพาะตัวภาวนาทำให้มากเข้าไว้ กำลังยิ่งสูงเท่าไร บุญ ก็จะไปส่งให้เราห่างกรรมออกไปมากเท่านั้น

ถาม : การปฏิบัติทาน ศีล ภาวนา ตรงนี้ปฏิบัติได้ยังไงบ้างเจ้าคะ?

ตอบ : ทาน ศีล ภาวนา ทานอยากจะทำอะไรบ้างล่ะ...(หัวเราะ) ทานก็เริ่มดู ก็จะมีวัดดูทาน ธรรมทาน อภัยทาน เลือกลงเอา แล้วก็ศีลๆ อันนี้ก็คือรักษาตัวเองอย่าให้ศีลขาด เมื่อศีลไม่ขาดแล้วก็อย่าไปทำคนอื่น ทำด้วย แล้วก็เห็นคนอื่นทำก็อย่ายินดีด้วย ส่วนของการภาวนาก็ว่าไป เลยอย่างน้อยๆ ให้ได้ปฐมฌานเอาไว้ ถ้าสามารถทรงฌานไว้แล้วไม่ทิ้งทำ อยู่ประจำๆ นี่ตัวกรรมมันจากหนักมันก็เป็นเบา คือมันจะตามเล่นงาน เราได้ยากขึ้น เพราะกำลังเราสูงชะแล้ว

ถาม : คนที่ปฏิบัติที่มีการปฏิบัติอยู่ตลอดเวลา... (ไม่ชัด)... จะมาก

กว่าคนทั่วไปไข่ม้อยคะ ?

ตอบ : ก็ไม่แน่เหมือนกันปฏิบัติอยู่ตลอดเวลาตั้งแต่ฟังชานก็ไม่เอาไหนอยู่จะ ท่านหมายความว่ากำลังใจของเขาถ้าต้องมุ่งตรงแล้วต้องเป็นหนึ่งแล้ว ลักษณะเหมือนท่อน้ำท่อหนึ่ง ถ้าหากว่ามันแตกแขนงออกมากมายเท่าไรก็ตาม กำลังน้ำที่มันจะมุ่งตรงไปมันก็เบาลงเท่านั้น ใช้งานได้ยาก แต่ถ้าเราปิดท่อที่แตกแขนงออกไปให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้กำลังน้ำมันก็จะแรงขึ้นมากขึ้นเรื่อยๆ จนกระทั่งเต็มกำลังของมัน ลักษณะเดียวกับเราสำรวจตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ เหล่านี้เป็นต้น ถ้าหากว่าไม่เปิดช่องให้มันแลบออกไปข้างนอกได้ กำลังมันรวมตัว พอกการตัดกิเลสต่าง ๆ ก็มันก็ง่ายขึ้น

ถาม : อย่างนี้พูดง่ายๆ คือการรักษาให้มันคงไข่ม้อยคะ ?

ตอบ : จะรักษาให้มันคงมันไม่ยาก มันยากตรงทำให้ต่อเนื่อง เพราะว่ากำลังใจของเราอย่างฉานโลภก็พอเรารวมกำลังใจได้มันก็มันคงทรงฉาน ๔ ก็ทรงเป็งเลย แต่ทำอย่างไรที่เราจะรักษาอารมณ์ให้ต่อเนื่องยาวนานได้ตรงนี้สำคัญกว่า ส่วนใหญ่พวกเราจะประสบปัญหา ก็คือว่า พอเลิกภาวนาก็เลิกเลยมันใช้ไม่ได้ เพราะว่าอันนั้นมันจะเท่ากับว่าหากินที่ละมือ ตำข้าวสารกรอกหม้อเฉยๆ พอเราลุกขึ้นต้องรักษาอารมณ์ ตอนนั้นให้อยู่กับเราให้นานที่สุดเท่าที่จะนานได้ เพื่อให้จิตมันชินกับการที่กิเลสหรือว่านิวรณ์โดนกดเอาไว้ก่อน จนกว่าเราจะละมันตัวเอง ถ้าเรากดมันไว้จนชินมันมีสิทธิ์ที่จะบรรลุมรรคผลได้เรียกว่าบรรลุโดยเจโตวิมุตติ คือใช้กำลังใจข่มเอาไว้ เขาเปรียบเหมือนเอาหินทับหญ้าทับนานๆ เข้าหญ้ามันตายไปเอง เพราะฉะนั้นเราเองต้องพยายามทับหญ้ามันไว้ให้ยาว

นานที่สุดเท่าที่เราทำได้ ไม่ใช่ลุกขึ้นแล้วก็เลิกเลยนะ ตัวรักษาอารมณ์ ต่อเนื่องสำคัญที่สุดในการปฏิบัติ จะก้าวหน้าหรือไม่ก้าวหน้าอยู่ตรงนี้แหละ ถ้าเราไม่รักษาให้ต่อเนื่องไม่หมั่นพิจารณาดูว่า เหตุอะไรที่ทำให้ใจของเราสบายแล้วทำเหตุนั้น เหตุอะไรที่ทำให้ใจเราไม่สบายแล้วละเหตุนั้นเสีย ถ้าเราไม่รู้จักเลือกหาตรงจุดนี้แล้ว รักษาอารมณ์เราให้ต่อเนื่องในด้านดีเอาไว้ มันจะก้าวหน้าลำบาก จะสงสัยว่า เอ๊ะ ! ทำเท่าไรๆ มันก็ได้แค่นั้น ก็เราทำแค่นั้นมันไม่ทำให้เยอะกว่านั้นนี่

ถาม : เรียกว่าลัมเหลวได้ม้อยคะ ?

ตอบ : จะเรียกว่าลัมเหลวก็ได้ แต่จริงๆ มันยังได้อยู่คือได้ทำ (หัวเราะ) ได้ทำนี่เหน้อย แต่งานมันได้น้อย

ถาม : อยู่ตามที่ทำงานแล้วมันลำบากคะ

ตอบ : ลำบากนั้นไม่มีปัญหา เราไปแค่กรอบของศีลบ้างตามเขาได้ ทุกเรื่องเลย คนที่บ้าอย่างมีสติมันทำได้ดีกว่าเขาแน่ มันก็เหมือนกับคนเมาดิบ คนเมาดิบนี้ทำมันหนักกว่าคนเมาจริงเยอะเลย เสียงก็ดังกว่าเขา เราอาศัยศีลเป็นกรอบเราไปแค่กรอบของศีล ไปอย่างมีสติ เพราะฉะนั้นเวลาเราบ้าตามคนอื่นเขา มันจะสนุกกว่ามากเรียกว่าบ้าอย่างมีสติ คนอื่นเขาบ้าเพราะขาดสติ

ถาม : อย่างมีเทคนิคหรือว่าเคล็ดลับจริงๆ นี่ระหว่างทาน ศีล กับภาวนา ตัวไหนคะที่เข้าถึงนิพพานได้ง่ายที่สุด ?

ตอบ : ๓ อย่างต้องรวมกัน ถ้าหากว่าจะนับจริง ๆ ก็คือตัวภาวนา ๆ จะทำให้เข้านิพพานได้ แต่ว่ามันจะต้องมีกำลังของท่าน

กับศีลมาหุนเสริมอยู่ เขาเปรียบอานิสงส์เอาไว้ว่า ทานนั้นเกิดมาจะ
รวย ศีลนั้นเกิดมาจะรูปสวย มีจิตใจตั้งงาม ภาวนาเกิดมาจะมีปัญญาฉลาด
คนฉลาดแต่จนมันก็แยะใช่ มัย ? ส่วนคนรวยไม่มีปัญญา รักษาทรัพย์ไม่
อยู่ เพราะฉะนั้นมันต้องทำเหมือนๆ กันทำในลักษณะที่ว่าทำให้มันเสมอๆ
กัน ในเมื่อทำสม่ำเสมอกันไปอานิสงส์ที่มันควรได้มันก็ได้ด้วยกัน
ทั้งหมด ประเภทที่ว่ากันเอาไว้ก่อนเมื่อต้องเกิดใหม่ก็คือเกิดให้มัน
สมบูรณ์ไป ถ้ามันไม่ต้องเกิดใหม่อาศัยกำลังตัวนี้ส่งเราเข้านิพพาน

ถาม : ถ้ายังไม่สามารถฝึกปฏิบัติให้เห็นพระนิพพานได้แต่ตั้งใจไว้
สามารถ... ?

ตอบ : สามารถไปนิพพานได้เหมือนกัน กติกาของการไปนิพพาน
ก็คือ ๑. เคารพพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์อย่างแน่นแฟ้นจริงจังไม่
ปรามาสทั้งต่อหน้าและลับหลัง

๒. รักษาศีลอย่างน้อย ๕ ข้อให้บริสุทธิ์

๓. ตั้งใจว่าตายแล้วจะไปนิพพาน มีข้อไหนบอกว่าต้องได้

ฤทธิ์ ได้อภิญญา ต้องเห็นนรกเห็นสวรรค์บ้างมัย ? ไม่มีนะ สิ่งทีเห็น
สำหรับคนซึ่งสงสัยจะได้แก่สงสัยว่ามีจริงหรือเปล่า ? แล้วถ้าหากว่า
มันแต่แก่สงสัยมันแต่ไปทำอยู่ ตายตอนนั้นผลประโยชน์ที่ควรจะได้
เต็มที่ก็พาลไม่ได้ไปด้วย ก็ได้แค่ที่ตามสมควรเท่านั้น ดังนั้นถ้า
หากว่าเรามีความเชื่อถือที่มั่นคงจริงจังแล้วพระพุทธเจ้าสอนถูก
ตั้งหน้าตั้งตาทำ เมื่อถึงวาระนั้นอารมณ์ของพระนิพพานจะเข้ามา
เต็มในใจของเราเอง แล้วเราจะรู้ว่าสภาพของนิพพานแท้จริงเป็น
ยังไง ไม่ต้องเห็นก็ได้เพราะฉะนั้นถึงว่าบุคคลที่เป็นสุขวิปัสสโกทำไม่ถึง

มันใจคุณของพระรัตนตรัย ทำไม่ถึงมันใจว่ามีพระนิพพานทั้งๆ ที่ท่านไม่
เห็น เพราะว่าอารมณ์เหล่านี้จะเกิดขึ้นเต็มในใจของท่านเอง เมื่อเข้าถึง
แล้วรับรู้ได้แล้วถึงไม่เห็นก็มันใจ เพราะฉะนั้นสิ่งที่เห็นเป็นแค่ของแถม
ถ้าหากว่าเห็นแล้วใช้ผิดอย่างปัจจุบันนี้ก็ยิ่งนำเวทนาหนักเข้าไปอีก
มโนเมยทธิจริง ๆ แล้วเป็นการตัดกิเลสที่รวบรัดที่สุด เพราะว่ากิเลส
โดยเฉพาะรัก โลภ โกรธ หลงเป็นสมบัติของร่างกาย ถ้าใจไม่อยู่คอยปรุง
คอยแต่งแล้วมันไม่สามารถที่จะทำอันตรายเราได้ มโนเมยทธิเป็นการถอด
ใจออกไป มันโกรธขึ้นมาอาศัยความช้านาญวิ่งไปอยู่บนพระนิพพาน
มันเกิดระคะขึ้นมาอาศัยความช้านาญโดดขึ้นไปอยู่บนพระนิพพาน ใน
เมื่อไม่มีใครมาปรุงมาแต่งมันก็เหมือนกับอาหาร ไม่ได้ใส่เกลือไม่ได้ใส่น้ำ
ตาลไม่ได้ใส่น้ำส้ม น้ำปลาอะไร รสชาติมันไม่เอาอ่าว มันจืดชืด ไม่นานมัน
ก็เล็กลงมันไปเองพอทำบ่อยๆ การตัดกิเลสอัตโนมัติโดยเฉพาะไป
นิพพานได้ รู้จักพระนิพพานจิตมันเกาะอยู่เป็นประจำ กิเลสมันหมดเข้า
นิพพานได้ง่ายๆ แต่ว่าส่วนใหญ่แล้วไปใช้ผิดๆ ตรงที่ว่ายังไประลึก
ชาติใช้มัย ? คนนั้นก็ปัญญาดีเรา คนนั้นเป็นพ่อคนโน้นเป็นแม่ ไอนั้น
ผ้าไอนี้เมีย นั่นลูก พื้นความสัมพันธ์ไม่พอ ไปผูกความสัมพันธ์พื้นขึ้นมา
ใหม่อีกรอบหนึ่ง แทนที่จะละก็กลายเป็นยึดก็ติด แห้งก็อยู่แค่นั้นถ้าหาก
ว่าตายในขณะที่จิตใจของตนเองผ่องใส พื้นฐานมโนเมยทธิคือ กำลังของ
ฉานก็ได้แค่พรหมเท่านั้นใช่มัย ? ถ้าตายตอนจิตใจเศร้าหมองไปดูไ้อชาติ
นั้นไม่น่าเลย ไปทะเลาะกับเขาอย่างนี้กำลังใจกำลังขุ่นมัวอยู่ก็เป็นอันว่า
ลงอบายภูมิไป ขาดทุนย่อยยับ เพราะฉะนั้นว่าการรู้ที่ไม่แน่เหมือน
กันว่าจะดี ถ้ารู้แล้วขาดสติขาดการไตร่ตรองก็ทำให้เราพลาดจาก

ผลประโยชน์ที่ควรได้ มโนเมยทธิของหลวงพ่อราคาเป็นล้านนะ เราเอามาใช้ไม่ถึงสลึงแล้วยังใช้ผิดอีกต่างหาก จริง ๆ แล้วท่านต้องการให้เราเอากำลังใจเกาะนิพพานเอาไว้ เกาะให้ได้นานที่สุดเท่าที่จะนานได้ ถ้าใครที่อยู่รุ่นเก่าๆ จะจำได้ว่ามีอยู่สมัยนั้นที่หลวงพ่อกล่าวถึงพระอรหันต์ทั้ง ๗ องค์ที่บรรลุพร้อมกันที่อยู่ทางเหนือบอกว่ามีอยู่ ๓ องค์ที่ฝึกมโนเมยทธิมา ส่วนอีก ๒ องค์ก็ได้รับเค้าจากอีก ๓ องค์ของท่านท่านบอกท่านไม่ได้ทำอะไรมากหรือวัน ๆ หนึ่งก็เอาจิตเกาะนิพพานไว้ เกาะนิพพานอยู่ ๆ ก็เลสมันหมดเอง นั่นแหละคือจุดที่หลวงพ่อดต้องการมากที่สุด มโนเมยทธิในด้านอื่นๆ เมื่อเรารู้แล้ว รู้อดีต รู้ปัจจุบัน รู้อนาคต รู้ใจคนอื่น รู้ว่าสัตว์ก่อนเกิดมาจากไหนตายแล้วไปไหน ระลึกชาติได้ รู้ว่าทำกรรมดี กรรมชั่วแล้วผลจะเป็นอย่างไรเหล่านี้ ท่านให้รู้เพื่อเราจะได้เข็ดจะได้ละ แต่ละชาติที่เราเกิดมาชาติไหนที่มันไม่ทุกข์มัน..มีมัย ? มันทุกข์ทุกชาติใช่มี ? ชาตินี้เกิดอยู่ที่ทุกข์อีกนะ เพราะฉะนั้นอดีตทุกชาติทุกข์อยู่แล้ว ปัจจุบันนี้เราทุกข์อยู่ อนาคตถ้าเกิดอีกก็ทุกข์อีก เป็นอันว่า ๓ ข้อเก็บใส่กระเป๋าก็ได้เชื่อมันว่าทุกข์แน่ๆ ไม่ต้องใช้แล้ว รู้ใจคนอื่นประโยชน์มันน้อย มันต้องดูใจตัวเองดูว่าความดีมีมัย ? ถ้าไม่มีก็สร้างมันขึ้นมา ถ้ามีอยู่แล้วก็ทำให้มันดียิ่งๆ ขึ้นไป มันมีความชั่วมี ? ถ้ามีใส่มันออกไปแล้วระวังไว้อย่าให้มันเข้ามานะ เจโตปริยญาณถ้าดูใจตัวเองลักษณะนี้ก็จะมีประโยชน์อย่างมหาศาล ถ้าดูผิดแล้วแต่ไปดูคนอื่น คนนั้นใจเป็นอย่างนั้นคนนี้ใจเป็นอย่างนี้ แทนที่จะดูที่ตัวแก่ที่ตัวก็เสียประโยชน์ไป บุพเพสันนิวาสนุสติญาณระลึกชาติได้นั้น มีชาติไหนบ้างที่ไม่ทุกข์บ้างถามหน่อยเถอะ จตุปปาตญาณ

คนเกิดก่อนเกิดมาจากไหน ตายแล้วจะไปไหน ถ้าเราเชื่อที่พระพุทธเจ้าท่านสอนว่าทำดีได้ดีทำชั่วได้ชั่ว เราทำดีเรายอมไปสู่สุขคติ ถ้าเราทำชั่วมักก็ลงอบายภูมิ ถ้านั้นก็เก็บเอาไว้อีกอย่างหนึ่งได้แล้วไม่ต้องไปฝึกยถากรรมมุตญาณเนี่ยหนักเข้าไปอีกเพราะว่ารู้ว่าการกรรมแต่ละอย่างทำให้คนและสัตว์เป็นยังไง เราเชื่อกรรมดีกรรมชั่วก็เก็บใส่กระเป๋าก็ไปเลย ตกลงว่ามโนเมยทธิไม่จำเป็นต้องมีก็ได้ ถ้าหากว่าเรามั่นคงในพระรัตนตรัย เชื่อถือพระพุทธเจ้าจริง ๆ แล้วคนที่มียิ่งชัดก็ยิ่งโดนหลอกง่ายใช่มี ? ประสบการณ์โดนหลอกที่มันเจ็บปวดจริง ๆ เลย ส่วนใหญ่แล้วโดนมาทางนั้นนะโดนแบบไม่รู้ตัวด้วย ในเมื่อตัวเองเห็นก็มักจะไปเถียงคนอื่น ก็ตัวเองเห็นแล้วมันจะผิดได้ยังไง หัวรู้ไม่ว่าเขาหลอก เราเห็นเขาไล่ยิงไล่ฟัน ไล่แทงมา ตกอกตกใจวิ่งเข้าไปช่วย ปราบกฏว่าเขากำลังถ่ายหนังอยู่ โดนเขาตีกะบาลเอานะชิ เราเห็นจริงๆ รีเปล่า ? เห็นใช่มี แต่เรื่องนั้นเรื่องจริงรีเปล่า ? ไม่ใช่.. เป็นเรื่องที่เขาปรุงแต่งขึ้นมา เพราะฉะนั้นเรื่องของการรู้เห็นด้วยทิพจักขุญาณหรือว่าเห็นด้วยมโนเมยทธิ ยิ่งรู้เห็นชัดเจนการทดสอบยิ่งแรง ถ้าสอบตกก็เจ็บอกหน่อย ปลอดภัยไว้ก่อนดีกว่า ริงหาอารมณ์พระโสดาบันเอาไว้ ตั้งหน้าตั้งตาทำเพื่อความ เป็นพระอริยเจ้าไป มโนเมยทธิจัดเป็นอภิญาใช่มี ? อภิ คือ ยิ่งกว่า อัญญา คือความรู มันไม่มีอะไรรู้ไปยิ่งกว่าการตัดกิเลสหรอก ไม่ได้ยุให้พวกเราน่าเลิกลำบาก ใครทำได้ให้เปลี่ยนไปเกาะพระนิพพานแทน เกาะได้นานเท่าไรดีเท่านั้น ภพอื่นภูมิอื่นเราก็ที่อยู่แล้วรู้อยู่แล้วว่ามันไม่มีที่ไหนดีไปกว่านิพพาน เรื่องอื่นๆ นั้นกองไว้ได้ถ้าตายตอนนั้นแยเลย มีอยู่วันหนึ่งตอนนั้นหลวงพ่อกำนเทศน์ที่สายลม ท่านบอกว่า

กระโถนเจ้าทรงธรรมาสี

คนที่ทรงกรรมฐาน ๔๐ อภิญญา ๕ สมาบัติ ๘ หรือวิชา ๒ ห่างนรกแค่
ขอบนิ้วกั้น กั้นแบบนี้ไม่ใช่กันอย่างนี้ แล้วของเราเองแค่มนมยิทธิที่
มันคงจะห่างซักแค่นี้...ตายแห้งๆ เลย เพราะฉะนั้นตั้งหน้าตั้งตาคว่า
อารมณ์พระอริยเจ้าไว้ก่อน ประกันความเสี่ยงไว้ก่อนปิดอบายภูมิ
ไว้ก่อน อย่างน้อยๆ ตายก็อย่าให้มันขาดทุน

กระโถนเจ้าทรงธรรมาสี

ฉบับที่ ๑๔ เดือนเมษายน พุทธศักราช ๒๕๔๘